

Poročilo medijskih objav

ZBORNICA ZA POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI

Pripravljeno: 20.03.2023

<u>Pojavnost:</u>	
STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE	6
STANOVANJSKA GRADNJA	1
NEPREMIČNINSKI POSREDNIK	2
CENE NEPREMIČNIN	5
STANOVANJSKI ZAKON	1
UPRAVNIK	1
GRADNJA STANOVANJ	3

<u>Ključne besede v poročilu:</u>	
STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE	6
STANOVANJSKA GRADNJA	1
NEPREMIČNINSKI POSREDNIK	2
CENE NEPREMIČNIN	5
STANOVANJSKI ZAKON	1
UPRAVNIK	1
GRADNJA STANOVANJ	3
NAJEMNA STANOVANJA	1

Pregled objav

ZBORNICA ZA POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI

17. 03. 2023	www.sta.si	Stran/Termin:	SLOVENIJA
Naslov:	Minister Maljevac podprl načrte koprskega stanovanjskega sklada		
Vsebina:	Minister za solidarno prihodnost Simon Maljevac je po današnjem delovnem sestanku s koprskim županom Alešem Bržanom napovedal podporo projektom občinskega stanovanjskega sklada do leta 2025 oz. do vzpostavitve novega sistema financiranja na državni ravni. Župan je izpostavil težave pri		
Avtor:	bkr/zc		
Gesla:	STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE, STANOVANJSKA GRADNJA		
18. 03. 2023	Delo	Stran/Termin: 1	SLOVENIJA
Naslov:	Cene stanovanj se umirjajo in ponekod tudi znižujejo		
Vsebina:	Nepremičnine		
Avtor:	NEJC GOLE		
Gesla:	NEPREMIČNINSKI POSREDNIK, CENE NEPREMIČNIN		
18. 03. 2023	Delo	Stran/Termin: 3	SLOVENIJA
Naslov:	Nepremičnino je danes težje prodati		
Vsebina:	Stanovanja Povpraševanje se glede na ponudbo zmanjšuje, kar pripomore k umirjanju cen		
Avtor:	Necj Gole		
Gesla:	NEPREMIČNINSKI POSREDNIK, CENE NEPREMIČNIN		
18. 03. 2023	Delo - Sobotna priloga	Stran/Termin: 29	SLOVENIJA
Naslov:	Upravnik nam noče posredovati kartice prometa na rezervnem skladu		
Vsebina:	Delo, 26. novembra		
Avtor:	Darija Dolenc		
Gesla:	STANOVANJSKI ZAKON, UPRAVNIK		
18. 03. 2023	https://www.zurnal24.si/	Stran/Termin:	SLOVENIJA
Naslov:	Naslednjih pet let bo Ljubljana gradbišče, dražje parkiranje in vrtci		
Vsebina:	Janković je na zadnjih volitvah zmagal z 61,83-odstotno podporo, kljub osim protikandidatom pa ti, razen kakšne izjeme, niso bili zelo prepoznavni. Zakaj stranke v bitko za vodenje največje občine niso poslale svojih najmočnejših orožij, lahk...		
Avtor:	J. Z., STA		
Gesla:	STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE, GRADNJA STANOVANJ		
18. 03. 2023	www.rtvlo.si	Stran/Termin:	SLOVENIJA
Naslov:	Janković: "Najljubše bi mi bilo, če bi bil protikandidat Janez Janša"		
Vsebina:	Svojega načina dela t. i. "šerifovstva" ne bo spreminjal, saj so ga volivci podprli, pravi		
Avtor:	G. K.		
Gesla:	STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE, GRADNJA STANOVANJ		
19. 03. 2023	https://siol.net/	Stran/Termin:	SLOVENIJA
Naslov:	Cirmanova: Čudi me lahkotnost operiranja s številkami glede potrebnih stanovanj		
Vsebina:	"V številnih državah povečujejo študentske namestitve v sodelovanju z zasebnimi investitorji in spodbujajo zasebnike, da dajejo prazna stanovanja tudi v javni najem," pravi ekonomistka Andreja Cirman. Foto: Google Street View		
Avtor:			
Gesla:	STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE, NAJEMNA STANOVANJA, CENE NEPREMIČNIN,		
20. 03. 2023	Delo	Stran/Termin: 6	SLOVENIJA
Naslov:	Pravila morajo ustrezati v vseh okoliščinah		
Vsebina:	Fernando Medina, portugalski minister za finance Od javnih financ do konca dobe zlatih vizumov, pa še o startup sceni in litiju		
Avtor:	Mimi Podkrižnik		
Gesla:	CENE NEPREMIČNIN		

20. 03. 2023	Svet 24	Stran/Termin: 2	SLOVENIJA
Naslov:	Kaj se čivka?		
Vsebina:	Izjave		
Avtor:			
Gesla:	CENE NEPREMIČNIN		
20. 03. 2023	Svet 24	Stran/Termin: 16	SLOVENIJA
Naslov:	Nova Lekova tovarna: največja tuja naložba v zgodovini pomurja		
Vsebina:	Kot strela z jasnega je pred dvema tednoma udarila novica o načrtovani veliki investiciji farmacevtske družbe Lek v Lendavi. Sporočili so, da nameravajo v gradnjo visokotehnološkega centra za proizvodnjo podobnih bioloških zdravil vložiti okoli 400 milijonov evrov in pri tem ustvariti 300 novih delovnih mest z		
Avtor:	Rok Šavel, Majda Horvat		
Gesla:	STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE		
20. 03. 2023	Reporter	Stran/Termin: 42	SLOVENIJA
Naslov:	Jankovičev graditelj do evropskih milijonov		
Vsebina:	Davčni dolžnik Denis Pere je tesno povezan z Zoranom Jankovi em. Ne le da je njegov hišni graditelj, tesne finančne povezave je razkrila že komisija za preprečevanje korupcije, ko so pretresali sporna nakazila županovi družini.		
Avtor:	BARBARA PANCE		
Gesla:	STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE		

17. 03. 2023 www.sta.si

Stran/Termin:

Naslov: Minister Maljevac podprl načrte koprskega

Naklada:

Avtor: bkr/zc

Površina/Trajanje: 1,00

Rubrika/Oddaja:

Žanr: SPLETNI ČLANEK

Gesla: STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE, STANOVANJSKA GRADNJA

<https://www.sta.si/3151055>

Minister za solidarno prihodnost Simon Maljevac je po današnjem delovnem sestanku s koprskim županom Alešem Bržanom napovedal podporo projektom občinskega [stanovanjskega sklada](#) do leta 2025 oz. do vzpostavitve novega sistema financiranja na državni ravni. Župan je izpostavil težave pri gradnji zunaj mesta zaradi nejasnih lastniških razmerij. Ministrstvo namerava "podpreti vse tiste projekte, ki so v fazi razvoja do leta 2025", je v Kopru napovedal Maljevac. Kot je ponovil, nameravajo od takrat naprej vzpostaviti sistem, ki bo omogočal gradnjo 3000 stanovanj letno s podporo iz proračuna. Bržan je zatrdil, da bo občina v okviru finančnih zmožnosti gradila kolikor stanovanj je možno, vendar to ni glavni razlog pomanjkanja stanovanj. "Slovenska Istra ima specifičen problem, kar se tiče različnih hiš, ruševin ali parcel, ki se jih težko aktivira, na račun tega, da je veliko dedičev razmetanih po svetu, nekateri tudi niso več med živimi," je opozoril. Meni, da se ta problem lahko rešuje le medresorsko na ravni ministrstev. Tudi Maljevac je dejal, da je treba o [stanovanjski gradnji](#) razmišljati tudi z vidika zemljiške politike. Občina in njen javni [stanovanjski sklad](#) bosta težko gradila več, kot je v načrtu, je ocenil župan. "Govorimo o tem, da bi radi omogočili gradnjo tudi tistim, ki si lahko privoščijo samostojno vlaganje," je pojasnil. Minister in župan sta se pogovarjala tudi o problematiki starejših. Kot je dejal Maljevac, ga veseli, da se občina strinja s pogledom ministrstva, da morajo biti storitve oblikovane po meri vsakega posameznika. Dejal je, da so se dogovorili o nadaljnjih korakih na področju dolgotrajne oskrbe, vendar podrobnosti ni pojasnil. Dodal je, da ga bolj od zakona o dolgotrajni oskrbi skrbi pomanjkanje osebja v domovih za starejše, na kar je opozoril tudi Bržan. Maljevac je napovedal, da glede tega pripravljajo interventne ukrepe in da so nekaj predlogov že posredovali vladi, še več jih bodo v prihodnjih tednih. "Imamo načrtano vizijo, kaj je tisto, kar moramo narediti takoj, predvsem pa kaj je tisto, kar moramo narediti dolgoročno, od dodatnih štipendij do olajšanja postopkov zaposlovanja in olajšanja pridobitve določenih kvalifikacij," je dejal. Dodal je, da se bodo morali pogovarjati tudi o standardih in normativih. Občina želi po Bržanovih besedah vzpostaviti hospic, vendar bi bila to velika finančna obremenitev, zato upa, da "bodo to začeli vzpostavljati na državni ravni, tudi kar se tiče financiranja teh programov". Minister je popoldne obiskal tudi dom upokožencev Izola, za katerega meni, da potrebuje nove prostore.

18. 03. 2023

Delo

Stran/Termin: 1

Naslov: Cene stanovanj se umirjajo in ponekod tudi znižujejo

Naklada: 19.752,00

Avtor: NEJC GOLE

Površina/Trajanje: 523,77

Rubrika/Oddaja: Naslovna stran

Žanr: NAPOVEDNIK ČLANKA

Gesla: NEPREMIČNINSKI POSREDNIK, CENE NEPREMIČNIN

Na največjem nepremičninskem trgu v Sloveniji, v Ljubljani, se je konec lanskega leta zgodil obrat pri cenah stanovanj. Cene prodanih stanovanjskih nepremičnin so se namreč v zadnjem četrtletju znižale za 2,4 odstotka v primerjavi s četrtletjem

prej. Znižale so se tudi vrednosti oglaševanih stanovanj, kažejo podatki, ki jih zbira podjetje Arvio. Analiza njihovih podatkov kaže tudi, da se povpraševanje glede na ponudbo znižuje.

NEJC GOLE

Na Geodetski upravi Slovenije so v svojem lanskem polletnem poročilu zapisali, da kaže, da je nepremičninski trg že dosegel vrh cikla in prehaja v ohlajanje. V lanskem tretjem četrtletju so se, ob zmanjševanju števila prodaj stanovanjskih nepremičnin – to je padlo na

raven iz leta 2015 – cene na četrtletni ravni zvišale za 2,4 odstotka, na letni pa za 15,4 odstotka, kažejo podatki državnega statističnega urada. Ta bo prihodnji teden objavil podatke o cenah za zadnje četrtletje. Ažuren statistični vpogled v dogajanje na trgu nepremičnin

v Ljubljani, Kranju, Mariboru in na Obali omogoča podjetje Arvio, ki se ukvarja z avtomatizacijo vrednotenja nepremičnin. Njihovi podatki o realiziranih kupninah in oglaševanih cenah stanovanjskih nepremičnin potrjujejo tezo Gursa, da je nepremičninski cikel

dosegel vrh. »Prvo umirjanje aktivnosti na nepremičninskem trgu smo zaznali že v poletnih mesecih lani, zadnji podatki o transakcijah leta 2022 pa potrjujejo, da se trg še umirja,« pojasnjuje Ajda Kaluža iz podjetja Arvio.

STRAN 3

Cene stanovanj se umirjajo in ponekod tudi znižujejo

Nepremičnine Podatki kažejo, da je nepremičninski cikel prešel v ohlajanje – Stanovanja je težje prodati

FOTO: ČRT PISKI

18. 03. 2023 Delo

Stran/Termin: 3

Naslov: Nepremičnino je danes težje prodati

Naklada: 19.752,00

Avtor: Nejc Gole

Površina/Trajanje: 916,93

Rubrika/Oddaja: AKTUALNO

Žanr: POROČILO

Gesla: NEPREMIČNINSKI POSREDNIK, CENE NEPREMIČNIN

Nepremičnino je danes težje prodati

Stanovanja

Povpraševanje se glede na ponudbo zmanjšuje, kar pripomore k umirjanju cen

Na največjem nepremičninskem trgu v Sloveniji, v Ljubljani, se je konec lanskega leta zgodil obrat pri cenah stanovanj. Cene prodanih stanovanjskih nepremičnin so se namreč v zadnjem četrtletju znižale za 2,4 odstotka v primerjavi s četrtletjem prej. Znižale so se tudi vrednosti oglaševanih stanovanj, kažejo podatki, ki jih zbira podjetje Arvio. Analiza njihovih podatkov kaže tudi, da se povpraševanje glede na dano ponudbo znižuje. Nepremičnine je danes težje prodati.

NEJC GOLE

Na Geodetski upravi Slovenije so v svojem lanskem polletnem poročilu zapisali, da kaže, da je nepremičninski trg že dosegel vrh cikla in prehaja v ohlajanje. V lanskem tretjem četrtletju so se, ob zmanjševanju števila prodaj stanovanjskih nepremičnin, to je padlo na raven iz leta 2015, cene na četrtletni ravni zvišale za 2,4 odstotka, na letni pa za 15,4 odstotka, kažejo podatki državnega statističnega urada. Ta bo prihodnji teden objavil podatke o cenah za zadnje četrtletje.

Ažuren statistični vpogled v dogajanje na trgu nepremičnin v Ljubljani, Kranju, Mariboru in na Obali omogoča podjetje Arvio, ki se ukvarja z avtomatizacijo vrednotenja nepremičnin. Njihovi podatki o realiziranih kupninah in oglaševanih cenah stanovanjskih nepremičnin potrjujejo tezo Gursa, da je nepremičninski cikel dosegel vrh.

»Prvo umirjanje aktivnosti na nepremičninskem trgu smo zaznali že v poletnih mesecih lani, zadnji podatki o transakcijah leta 2022 pa potrjujejo, da se trg še umirja,« pojasnjuje Ajda Kaluža iz podjetja Arvio.

Nepremičnino je danes težje prodati

Pri tem razlaga, da se kupci danes manj odločajo za nakupe stanovanjskih nepremičnin: »V zadnjih mesecih zaznavamo tudi podaljšano obdobje časa oglaševanja nepremičnine, kar nam potrjujejo tudi nepremičninski posredniki, s katerimi sodelujemo. Hkrati ocenjevalci nepremičnin zaznavajo skromnejši obseg naročil cenitev za potrebe zavarovanja kredita, kar nakazuje, da je večja aktivnost stanovanjskega nepremičninskega

trga v prihodnjih mesecih manj verjetna.«

Kupci in prodajalci so v zadnjem četrtletju lani tako sklenili 667 transakcij za nepremičnino v Ljubljani, Mariboru, Kranju in Istri, kar je 18 odstotkov manj kot v istem četrtletju prej in tretjino manj kot v istem četrtletju lani. Oglasov za nepremičnino je bilo v zadnjem četrtletju 1614, kar je 16-odstotno znižanje na četrtletni ravni, a šest odstotkov več kot v zadnjem četrtletju lani.

Podatki po eni strani kažejo, da se je trg v zadnjih letih precej izpraznil glede ponudbe stanovanj, saj je bilo oglaševanih stanovanj v letih 2018 in 2019 precej več kot v naslednjih letih. Znižanje prodaje je bilo manjše kot zmanjšanje števila oglaševanih stanovanj (glej graf). Povpraševanje se je glede na ponudbo povečevalo, kar je krepilo cene stanovanj. Tako je bilo, deni-

mo, v zadnjem četrtletju leta 2020 prodanih 872 stanovanj, kar je 68 odstotkov vseh oglaševanih v tem četrtletju. Lani pa se je delež prodanih glede na število oglaševanih stanovanj zniževal, tako da je bilo v zadnjem četrtletju prodanih 667 stanovanj, kar je 41 odstotkov glede na število oglaševanih. Povpraševanje se torej glede na ponudbo zmanjšuje, to pa pripomore k umirjanju rasti cen. A opozorimo, da je ponudba stanovanj še vedno omejena, velikega znižanja cen zato ni mogoče pričakovati, dokler ne bo ponudba precej bolj presešla povpraševanja. Za primerjavo: v drugem četrtletju leta 2018 je bilo prodanih 994 stanovanj, kar je le petina vseh, ki so bila v tem času oglaševana.

Kaj se dogaja s cenami nepremičnin po posameznih trgih v Sloveniji?

Znižanje cen v Ljubljani ...

Glavno mesto je najpomembnejši nepremičninski trg, ki ključno

vpliva na nepremičninsko sliko države. Povprečna realizirana kupoprodajna cena za stanovanjsko nepremičnino v Ljubljani je v zadnjem lanskem četrtletju znašala 3683 evrov za kvadratni meter, kar je dobra dva odstotka oziroma 92 evrov manj kot v četrtletju prej. Znižala se je tudi povprečna cena oglaševanih nepremičnin, in sicer za 2,6 odstotka tik pod 4000 evrov za kvadratni meter.

Gre za najopaznejše znižanje po začetku leta 2019, ko se je na četrtletni ravni cena znižala za 3,7 odstotka. Takrat so bile cene nepremičnin na precej nižjih ravneh, in sicer pod 2800 evrov za kvadratni meter.

... in Kranju

Še opaznejše je znižanje cen v Kranju, kjer so se cene prodanih stanovanj na četrtletni ravni znižale za 7,5 odstotka na 2684 evrov za

kvadratni meter. Kranj je manjši trg, zato so večja odstopanja lahko pogostejša kot na večjih trgih. Medtem se pričakovanja prodajalcev niso znižala, saj so cene oglaševanih nepremičnin ostale na isti ravni kot v tretjem lanskem četrtletju.

Istra: prodajalci so znižali svoja pričakovanja

Podatki o padcu cen v Ljubljani in Kranju kažejo predvsem na to, da je nepremičninski cikel, kot kaže, dosegel vrh, ne pomeni pa, da bodo padci cen nepremičnin sledili iz meseca v mesec. To dokazujejo tudi podatki iz Istre, kjer so kupci v lanskem tretjem četrtletju v povprečju prodajali ceneje kot v drugem četrtletju, medtem ko so v zadnjem četrtletju cene spet zvišale in dosegle nov rekord pri 3927 evrih za kvadratni meter. So se pa v zadnjem četrtletju znižala pričakovanja prodajalcev, saj v oglasih v povprečju pričakujejo 4239 evrov

za kvadratni meter, medtem ko so četrtletje prej dobrih 200 evrov več. To bi se lahko izrazilo v nižjih realiziranih kupninah na začetku tega leta.

Da se nepremičninski trg v Istri postopno umirja in kupci postajajo bolj izbirčni, je prejšnji mesec za Delo ocenil Tilen Martinuč, ki vodi nepremičninsko podjetje Apertura: »Cene novogradenj so še vedno visoke, medtem ko se bodo cene rabljenih stanovanj, ki na tem območju znašajo v povprečju več kot 3000 evrov za kvadratni meter, nekoliko spustile.«

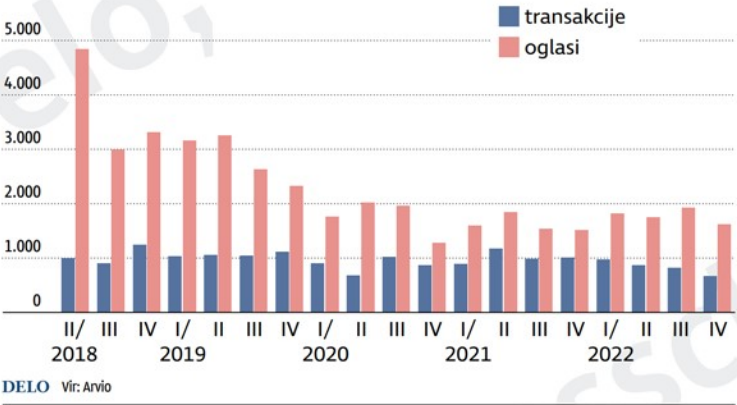
Maribor: oglaševane cene nižje, realizirane še ne

V nasprotju s prestolnico pa v drugem največjem slovenskem mestu v zadnjem četrtletju ni bilo padca cen prodanih nepremičnin – povprečne cene so se namreč povsem približale dvema tisoča-

koma za kvadratni meter. Nad to mejo pa so vse lansko leto vztrajale povprečne oglaševane nepremičnine, ki pa so se konec leta znižale. To nakazuje, da bi na začetku tega leta lahko videli padec cen prodanih cen nepremičnin tudi v Mariboru.

Primerjava števila oglasov s sklenjenimi posli

V Ljubljani, Mariboru, Kranju in na Obali skupaj

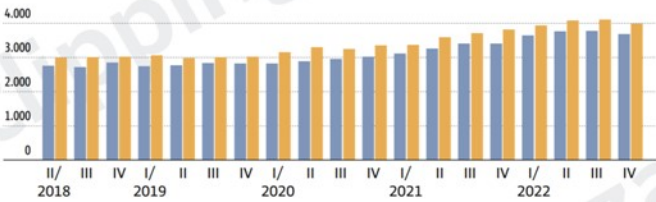

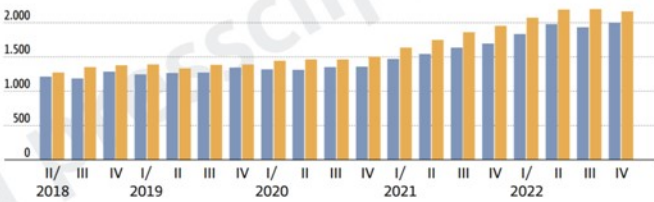
Primerjava realizirane kupoprodajne cene za stanovanja z oglaševano

v evrih za kvadratni meter, po četrtletjih

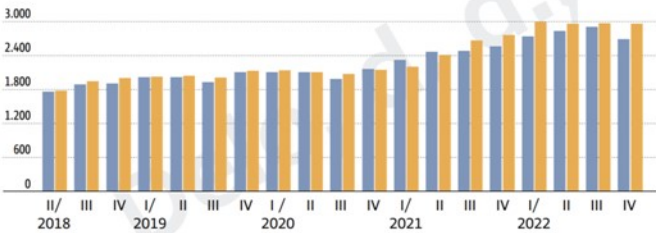
LJUBLJANA

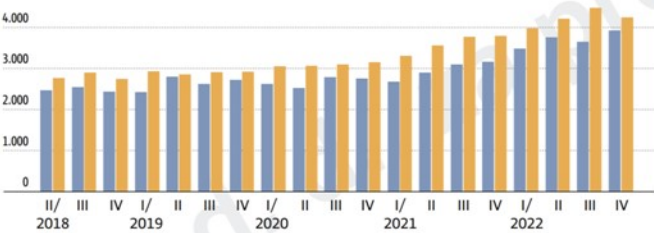
MARIBOR

KRANJ

OBALA

DELO Vir: Anjo

Povprečna realizirana kupoprodajna cena za stanovanjsko nepremičnino v Ljubljani je v zadnjem lanskem četrtletju znašala 3683 evrov za kvadratni meter, kar je dobra dva odstotka oziroma 92 evrov manj kot četrtletje prej. FOTO LEON VIDIC

- V Ljubljani so se cene stanovanj v zadnjem četrtnetju znižale.
- Izkušnje iz Istre kažejo, da pocenitev ni mogoče pričakovati iz meseca v mesec.
- Ponudba stanovanj je še vedno precej omejena.

18. 03. 2023

Delo - Sobotna priloga

Stran/Termin: 29

Naslov: Upravnik nam noče posredovati kartice prometa na

Naklada: 48.354,00

Avtor: Darija Dolenc

Površina/Trajanje: 78,44

Rubrika/Oddaja: PISMA BRALCEV

Žanr: PISMO

Gesla: STANOVANJSKI ZAKON, UPRAVNIK

Upravnik nam noče posredovati kartice prometa na rezervnem sklada

Delo, 26. novembra

V rubriki PP29 v Sobotni prilogi 11. marca je Delo pod zgornjim naslovom objavilo pismo Slavka Bema.

Avtor je v pismu povzel svoje dolgotrno prizadevanje,

da bi od upravljavca večstanovanjske zgradbe dobil kartico prometa, ki bi mu razkrila, na kakšen način upravnik računa stanje sredstev na računu rezervnega sklada. Na koncu je g. Bem povedal, da je pisal stanovanjskemu inšpektorju, ki mu je pojasnil, da za to, kar želi, za izrek ukrepa nima pravne podlage v stanovanjskem zakonu (nadzora nad zakonom o računovodstvu ne opravlja stanovanjska inšpekcija), ter ga hkrati pozval k dopolnitvi dokumentacije (poraba sredstev rezervnega sklada za zadnji dve leti), in da je pisal tudi njegovi šefinji, vršilki dolžnosti glavnega inšpektorja na Inšpektoratu RS za okolje in prostor, ki mu ni odgovorila. To pa ne drži! Slavku Bemu je bil odgovor vršilke dolžnosti glavnega inšpektorja poslan 13. decembra 2022, vročen pa 15. decembra.

V odgovoru je bilo g. Bemu še bolj podrobno razloženo, da stanovanjski zakon upravniku določa le obveznost, da omogoči vpogled v stanje rezervnega sklada, ne pa v izpisek prometa. Pojasnili smo mu tudi, da lahko stanovanjski inšpektor preveri, ali izpolnjujejo obveznost namenske porabe sredstev iz rezervnega sklada, in če ugotovi kršitev zoper njega, ukrepa v prekrškovnem postopku.

Gospodu Bemu smo povedali, da smo njegov dopis evidentirali kot prijavo.

Darija Dolenc,
svetovalka za odnose z javnostmi,
Inšpektorat za naravne vire in prostor

18. 03. 2023 <https://www.zurnal24.si/>

Stran/Termin:

Naslov: Naslednjih pet let bo Ljubljana gradbišče, dražje

Naklada:

Avtor: J. Z., STA

Površina/Trajanje: 1,00

Rubrika/Oddaja:

Žanr: SPLETNI ČLANEK

Gesla: STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE, GRADNJA STANOVANJ

<https://www.zurnal24.si/slovenija/naslednjih-pet-let-bo-ljubljana-gradbisce-drazje-parkiranje-in-vrtci>

z24.si

SLOVENIJA SVET ŠPORT MAGAZIN ZDRAVJE AVTO POPOTNIK POD STREHO E-LIFE ŽURNAL PRIPOROČA

SLOVENIJA

2 ogledov

BRANO TA HIP

Naslednjih pet let bo Ljubljana gradbišče, dražje parkiranje in vrtci

AVTOR J. Z., STA 18. MAREC 2023, OB 14:11

PROFIMEDIA

1/5

Tweet

Zoran Janković, ki je na zadnjih lokalnih volitvah že šestič zmagal v županski tekmi v Ljubljani, tudi za prihodnja štiri leta napoveduje uresničitev večjih projektov.

Janković je na zadnjih volitvah zmagal z 61,83-odstotno podporo, kljub osmim protikandidatom pa ti, razen kakšne izjeme, niso bili zelo prepoznavni. Zakaj stranke v bitko za vodenje največje občine niso poslale svojih najmočnejših orožij, lahko samo ugiba, pravi. Meni pa, da se "zavedajo, kaj vse smo z ekipo naredili v tem času". *"Izvedli smo več kot 2400 projektov in tega nihče ne more zanikati,"* dodaja.

Tokrat sicer njegova lista v mestnem svetu s 36,5-odstotno podporo ni dobila večine, tudi udeležba na volitvah je bila nekaj manj kot 40-odstotna. Razlog vidi predvsem v tem, da so njegovi volivci verjeli v njegovo zmago, *"da je vse odloženo"*, zato mnogi na volitve niso šli. Sam bi si želel trše konkurence in več časa za razpravo na soočenjih. *"Najljubše bi mi bilo, če bi bil protikandidat Janez Janša. Udeležba bi bila zagotovo večja, rezultat pa zame zelo dober,"* je prepričan Janković.

Tako kot je po 16 letih vodenja glavnega mesta še vedno prepričan v svoj

Ta str - Na pe let bo Lju gra dra pal in vrt PR VE: ...

Vi: pri še na Go PR VE: ...

V tei pri je izo fas na od PR VE: ...

Na en me av no za let 20 PR VE: ...

storitev omogoča

NAJBOLJ BRANO

- 1

MOL prodal 39 črpalk, k nam prihaja nov velik igralec
SLOVENIJA 81543 ogledov
- 2

Sina dolgoletnega župana prijeli zaradi tihotapljenja droge
SLOVENIJA 56276 ogledov
- 3

Grozljiva nesreča na železniških tirih. Mladoletna oseba v smrtni nevarnosti.

način dela. Tega so mnogi komentatorji opisovali kot "šerifovstvo", saj želi imeti pregled nad vsem, kar se dogaja v mestu. Tako vikende preživi na gradbiščih ljubljanskih projektov, ne zdi pa se mu niti nenavadno, da je šel ob vrstah čakajočih pred zdravstvenim domom Bežigrad v ambulanto pozdravit zdravnico, ki mu je pojasnila, da želi vsakega opredeljenega pacienta posebej spoznati, za kar se ji je tudi zahvalil.

PROFIMEDIA

Tudi občani se nanj obračajo s številnimi vprašanji, od tega, kdaj bo popravljena kakšna cesta, prek težav z gradbenimi dovoljenji, ki sploh niso v pristojnosti občine, do tega, zakaj jim nekdo v zdravstvenem domu ne dvigne telefona. Vsak prvi torek v mesecu ima dan odprtih vrat za meščane, doslej ga je obiskalo že več kot 30.000 ljudi. "Sem prepoznaven in veliko časa preživim na terenu, med meščani. Ljudje mi verjamejo ker sem do njih vedno odkrit, tudi ko se z njimi ne strinjam," je prepričan.

Načina vodenja mestne uprave, ki danes šteje 537 ljudi, oz. okoli 30 manj kot ob začetku njegovega županovanja, prav tako ne namerava spreminjati, pravi. Ne glede na to, da bo moral iskati določeno soglasje v koaliciji s svetniško skupino Gibanja Svoboda. Zaveda se sicer, da bi se mu zaradi pritiskov stranke lahko kdaj postavili po robu.

A glede na to, da je eden od podžupanov, **Samo Logar**, svetnik Svobode, pričakuje, da bodo "morebitna nesoglasja hitro razčistili" in da bodo njihovi svetniki podpirali mestno upravo v njenih prizadevanjih. "Drugače glasuješ proti sebi, kar nima smisla," je dejal. "Svetniki Gibanja Svoboda in Liste Zorana Jankovića so glede razumevanja vrednot in spoštovanja ljudi na isti strani," je prepričan.

Po zadnjih volitvah je namreč zamenjal del svoje ožje ekipe. Poleg Logarja je nov podžupan še **Boštjan Koritnik**, glavnega mestnega arhitekta **Janeza Koželja** je zamenjal mlajši kolega **Rok Žnidaršič**. Po županovih besedah so se dobro ujeli, v novi ekipi opaža nov zagon za delo. "Ponosen sem na svojo ekipo," dodaja.

Prav tako ima veliko lepih besed tudi za direktorje javnih zavodov in podjetij v Ljubljani. Njegovo zaupanje uživa tudi direktorica ZD Ljubljana **Antonija Poplas Susič**, "ker je izvrstna direktorica in dela vse, kar lahko, da bi pridobila nove zdravnike in jim omogočila boljše pogoje dela".

SLOVENIJA 51076 ogledov

4 Zdaj je uradno: Boscarol zapira Kolosej

SLOVENIJA 47670 ogledov

5 Revolucija pri dohodnini, adijo neobdavčen prevoz, malica in regres

SLOVENIJA 42974 ogledov

SORODNE NOVICE

Slovenija

Zaradi teh del bo v Ljubljani še večja gneča
preberi več...

Jankovič: jaz ščitim ljudi, ki delajo zame

Javnim pritiskom za njeno zamenjavo tako ne namerava popustiti, ker da za to ni nobenega razloga, prav tako so člani sveta zavoda soglasno izrazili podporo vodstvu zdravstvenega doma. Tudi menjavo članov svetov zavodov bi predlagal le, če bi izgubil zaupanje vanje. *"Moja funkcija je podobna funkciji trenerja v moštvenem športu – poskrbim, da vsakomur najdem pravo mesto, ga motiviram za delo in zaščitim,"* je ponazoril. Tako si ne bo dovolil, da bi mu kdo, vključno z mediji, *"narekoval, koga naj odstavi"*.

PROFIMEDIA

Ko gre za zdravstvo, sicer pravi, da so trenutno v ospredju težave, ki so že dlje prisotne, ne samo pri nas, temveč v celi Evropi, a niso bile tako izpostavljene. Tudi sam je zdaj bolj seznanjen z dogajanjem v ZD Ljubljana, ob tem pa opozarja, da v Ljubljani delata še dva zdravstvena domova, ki nista občinska.

"Slovenske železnice so ustanovile Železničarski zdravstveni dom, ki deluje brez koncesije, država pa študentski zdravstveni dom na Aškerčevi," je med drugim izpostavil in naštel naložbe v zdravstvene domove v zadnjih letih, od obnov obstoječih, v vrednosti 41 milijonov evrov, do izgradnje treh novih ZD v Jaršah, na Metelkovi in na Rakovniku, ki se obetajo v tem mandatu.

Bo pa po njegovih besedah do 30. marca vendarle urejen prenos službe nujne medicinske pomoči z ZD Ljubljana na UKC, skladno s sporazumom z ministrom Danijelom Bešičem Loredanom. Želi si tudi uresničitve predloga, da bi lahko družinskega zdravnika izbirali v svoji regiji, ministrstvu za zdravje so podali tudi več predlogov za administrativno razbremenitev zdravnikov, je ponovil.

Dražje parkiranje, septembra pa morda še vrtci

Ko gre za boj z draginjo, vztraja, da večjih podražitev javnih storitev in storitev javnih zavodov v Ljubljani poleg že sprejetih ne bo. Po njegovih besedah so se sicer pojavljali predlogi za podražitve, med drugim ogrevanja in javnega potniškega prevoza, a so jih zavrnili. Višji zneski bodo zaradi indeksacije na položnicah za komunalne storitve in nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, najverjetneje se obeta tudi višja parkirna, pri čemer pa cene dovolilnic za parkiranje v mestu za Ljubljance ostajajo enake, ker na občini

želijo, da imajo meščani prednost pred drugimi.

S 1. septembrom bi se medtem lahko podražili vrtci, če država do tedaj ne bo našla načina, kako občinam zagotoviti denar za pokrivanje razlike v stroških zaradi višjih stroškov dela zaradi dviga plač vzgojiteljskemu kadru, za katero sicer meni, da je upravičena.

Štab Zorana Jankovića na Dvornem trgu **ANŽE PETKOVŠEK**

Bo pa zato plačevanje parkirišč in vožnje z avtobusi kmalu lažje, saj bo omogočeno s kreditnimi oz. plačilnimi karticami. "Program ravnokar testirajo, plačevanje na ta način bo uvedeno še letos, morda celo že do poletja," je napovedal.

Kupujejo tudi 20 novih avtobusov na vodik in pripravljajo ponovljen razpis za 20-letno javno-zasebno partnerstvo storitev t. i. električnega car-sharinga, pri čemer bi si želel široko mrežo tovrstnih vozil, tudi s točkami zunaj Slovenije, npr. na zagrebškem letališču. "Cilj je, da Ljubljancem ne bi imeli več po dva avtomobila na gospodinjstvo, ampak le enega, pri drugem pa bi si pomagali z javnim prevozom in električnim car-sharingom," je dejal.

Pet let bo Ljubljana gradbišče

Janković ima sicer tudi za ta mandat smeje načrte. Napoveduje številne projekte, od zahtevne obnove cest, zaradi katere bo naslednjih pet let območje dela Šmartinske, Vilharjeve, Masarykove in Kolodvorske veliko gradbišče, še letos naj bi se lotili tudi povsem uničene Linhartove ceste, morda v delu tudi Zaloške. Poteka prenova lžanske ceste, prihodnje leto sledi Dolenjska, napoveduje tudi prenovo Jurčkove ceste. Rad se pohvali z deli na Črnovaški cesti, ki jo gradijo na 19.000 pilotih.

Vse nove ceste bodo imele tudi kolesarske steze, napoveduje in dodaja, da se s "kolesarskim županom" **Matejem Praprotnikom** dobro razumeta, tudi Žnidaršič je, kot je bil prej Koželj, kolesar, zato je naklonjen urejanju tega področja. Poleg urejanja kolesarskih stez ob prenovljenih cestah sadijo tudi drevesa. "Samo lani je bilo zasajenih več kot 1000 dreves, v vsem tem času pa 40.000," povzame.

V mesecu dni se obeta poskusno obratovanje nove plinsko-parne enote v Te-Tol, jeseni naj bi začeli prenovo območja atletskega stadiona ŽAK, še letos

bodo začeli s prenovo Palače Cukrarna, ki bo po Jankovičevih besedah namenjen mladim, načrtuje se tudi obnova Plečnikovih zapornic na Ljubljani, ki bo uvod v energetske izrabo Ljubljane in ureditev krožne poti za ladje, *"ki bodo ekološke - lesene in na sončno energijo"*. *"Želel bi si, da je ta projekt končan do konca mandata, čeprav bo po nekaterih ocenah trajalo nekoliko dlje, a motivacija je ključna,"* ob tem doda župan.

Pri gradnji miniplexa kinodvoran v podhodu Ajdovščina na občini pričakujejo v kratkem gradbeno dovoljenje, zaradi bistveno narasle ocene investicije pa bodo opravili revizijo projekta. Prav tako so pred dnevi zavrnil vseh šest ponudnikov za gradnjo sprostitevno-rekreacijskega centra na območju nekdanjega kopališča Vevče, zato bodo tudi v tem primeru izvedli revizijo projekta. Z deli bi lahko začeli julija.

Vztraja pri sežigalnici odpadkov

Vztrajal bo pri za mnoge spornem projektu sežigalnice, če jim bo država dodelila koncesijo, pri čemer bodo zgradili, če bo treba, *"najvišji dimnik v Sloveniji, ki bo višji od inverzijske plasti, s čimer bi izničili slabost kotlinske lege, in mu npr. na vrh lahko dodali še razgledno točko"*.

PROFIMEDIA

Še vedno je namreč prepričan, da je sežigalnica boljša za okolje od sedanjega stanja in uporabe premoga, emisije bodo po njegovih besedah nižje od najnižjih predpisanih po EU standardih, položnice občanov pa bodo za 20 odstotkov nižje, saj bo Ljubljana tudi 70-odstotno samooskrbna pri energiji. *"Ob drugih naložbah, denimo solarni strehi prenovljene garaže LPP in plinsko-parne enote v Te-Tol, bo Energetika Ljubljana postala tretja največja proizvajalka elektrike v državi,"* napoveduje.

Prav tako vztraja pri končanju kanala C0, ki da je *"povsem spolitizirano vprašanje"*. *"Ne razumem nekaterih, da nasprotujejo gradnji zadnjega kilometra kanala in bi raje pustili 6400 greznic, pri čemer je kanal v občinah Medvode in Vodice že končan in ima uporabno dovoljenje. Kje so bili pred 30 leti, ko se je projekt začel,"* se sprašuje in poudarja, da gre za skupen projekt z državo in EU kot sofinancerkama. *"Gre za največji okoljski projekt v državi, ki bo dodatno zaščitil čisto pitno vodo,"* je odločen.

Takšne cene stanovanj napoveduje Janković

Nadaljujejo tudi gradnjo stanovanj. Napoveduje uresničitev vseh devetih projektov mestnega stanovanjskega sklada, med njimi največjega ob Povšetovi ulici, na zadnjem kolegiju z vodji oddelkov in služb so govorili tudi o novih treh lokacijah ob Cesti dveh cesarjev, kjer bi lahko zraslo skupaj 1500 stanovanj. Kljub zaostrenim pogojem financiranja ne vidi niti večje nevarnosti zaustavitve zasebnih projektov. Povprečne cene za stanovanjske nepremičnine v Ljubljani pa bodo po njegovih tokratnih ocenah padle na 3000 evrov brez davka, razen za luksuzne lokacije.

Obeta si tudi dobrega sodelovanja z državo, novi zapori v Dobrunjah se gradijo, verjame, da bodo uresničene napovedi države za gradnjo Nuka II in obnovo Drame. Te dni imajo tudi sestanek z ministrstvom za kulturo glede prenove Plečnikove tržnice.

Z ministrico za kulturo **Asto Vrečko**, ki je bila v preteklih mandatih na listi Levice tudi opozicijska mestna svetnica, sicer nista začela najbolje, prizna, a upa, da bodo na koncu vendarle lahko dosegli nekatere stične točke. *"Še z vsakim ministrom in vlado smo jih na koncu. In teh je bilo že kar nekaj. Oni pridejo in gredo, jaz pa sem stalnica tukaj,"* je dejal.

Do dela Levice je kritičen tako na mestni kot na državni ravni. *"Levica se v mestnem svetu vede kot SDS - je proti vsemu,"* je dejal, medtem ko premierju Robertu Golobu povsem zaupa: *"On je sreča za to državo."*

dezurni@styria-media.si

Tedenski jedilnik za zdravo prehrano

Z licencirano prehransko svetovalko **Lucijo Volčanšek** smo pripravili vodič s tedenskim jedilnikom in recepti za vsako od predlaganih jedi.

Tako boste dobre namene lahko takoj spremenili v okusne jedi, s katerimi boste za en teden preoblikovali svoj način prehranjevanja.

Med drugim vas čakajo recepti za:

- ovseno kašo s popečenimi jabolki,
- hitro solato s tuno, fižolom in koruzo,
- ovsene piškote s čokolado in mandlji in
- mlečni riž s pomarančami in čokolado.

18. 03. 2023 www.rtv slo.si

Stran/Termin:

Naslov: Janković: "Najljubše bi mi bilo, če bi bil protikandidat

Naklada:

Avtor: G. K.

Površina/Trajanje: 1,00

Rubrika/Oddaja:

Žanr: SPLETNI ČLANEK

Gesla: STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE, GRADNJA STANOVANJ

<https://www.rtv slo.si/lokalne-novice/ljubljana/jankovic-najljubse-bi-mi-bilo-ce-bi-bil-protikandidat-j>

RTV SLO

RADIO ▼ TELEVIZIJA ▼ RTV 365 SPORED ▼ VEČ ▼ O RTV ▼

Najdi ...

MMC

SLOVENIJA SVET ŠPORT KULTURA ZABAVA IN SLOG POSEBNA IZDAJA

Goriško Primorje Notranjska **Ljubljana** Dolenjska Gorenjska Koroška Štajerska Maribor Prekmurje

Ljubljana >

G. K.

18. marec 2023 ob 17:24
Ljubljana - MMC RTV SLO, STA

Janković: "Najljubše bi mi bilo, če bi bil protikandidat Janez Janša"

Svojega načina dela t. i. "šerifovstva" ne bo spreminjal, saj so ga volivci podprli, pravi

Zoran Janković, ki je že šestič zmagal v tekmi za ljubljanski županski stolček, si v novem štiriletnem mandatu obeta dobrega sodelovanja z državo. Svojega načina dela in vrednot ne bo spreminjal, saj so jih volivci že šestič zapored podprli, pravi.

📷 Zoran Janković. Foto: BoBo

Ljubljanski župan **Zoran Janković** je na zadnjih volitvah zmagal z 61,83-odstotno podporo, kljub osmim protikandidatom pa ti, razen kakšne izjeme, niso bili zelo prepoznavni. Zakaj stranke v bitko za vodenje največje občine niso poslale svojih najmočnejših orožij, lahko samo ugiba, je povedal v intervjuju za STA. Meni pa, da se "zavedajo, kaj vse smo z ekipo naredili v tem času". "Izvedli smo več kot 2400 projektov in tega nihče ne more zanikati," dodaja.

Tokrat sicer njegova lista v mestnem svetu s 36,5-odstotno podporo ni dobila večine, tudi udeležba na volitvah je bila nekaj manj kot 40-odstotna. Razlog vidi predvsem v tem, da so njegovi volivci verjeli v njegovo zmago, "da je vse odloženo", zato mnogi na volitve niso šli. Sam bi si želel trše konkurence in več časa za razpravo na soočenjih. "Najljubše bi mi bilo, če bi bil protikandidat **Janez Janša**. Udeležba bi bila zagotovo večja, rezultat pa zame zelo dober," je prepričan Janković.

“ Najljubše bi mi bilo, če bi bil protikandidat Janez Janša. Udeležba bi bila zagotovo večja, rezultat pa zame zelo dober.

— O najljubšem protikandidatu

"Šerifovstvo" bo ostalo

Tako kot je po 16 letih vodenja glavnega mesta še vedno prepričan v svoj način dela. Tega so mnogi komentatorji opisovali kot "šerifovstvo", saj želi imeti pregled nad vsem, kar se dogaja v mestu. Tako vikende preživi na gradbiščih ljubljanskih projektov, ne zdi pa se mu niti nenavadno, da je šel ob vrstah čakajočih pred zdravstvenim domom Bežigrad v ambulanto pozdravit zdravnico, ki mu je pojasnila, da želi

vsakega opredeljenega pacienta posebej spoznati, za kar se ji je tudi zahvalil.

Tudi občani se nanj obračajo s številnimi vprašanji, od tega, kdaj bo popravljena kakšna cesta, prek težav z gradbenimi dovoljenji, ki sploh niso v pristojnosti občine, do tega, zakaj jim nekdo v zdravstvenem domu ne dvigne telefona. Vsak prvi torek v mesecu ima dan odprtih vrat za meščane, doslej ga je obiskalo že več kot 30.000 ljudi. *"Sem prepoznaven in veliko časa preživim na terenu, med meščani. Ljudje mi verjamejo ker sem do njih vedno odkrit, tudi ko se z njimi ne strinjam,"* je prepričan.

Načina vodenja mestne uprave, ki danes šteje 537 ljudi, oz. okoli 30 manj kot ob začetku njegovega županovanja, prav tako ne namerava spreminjati, pravi. Ne glede na to, da bo moral iskati določeno soglasje v koaliciji s svetniško skupino Gibanja Svoboda. Zaveda se sicer, da bi se mu zaradi pritiskov stranke lahko kdaj postavili po robu.

Mestna občina Ljubljana. Foto: BoBo

Lista Zorana Jankoviča in Svoboda na isti strani

A glede na to, da je eden od podžupanov, **Samo Logar**, svetnik Svobode, pričakuje, da bodo "morebitna nesoglasja hitro razčistili" in da bodo njihovi svetniki podpirali mestno upravo v njenih prizadevanjih. *"Drugače glasuješ proti sebi, kar nima smisla,"* je dejal. *"Svetniki Gibanja Svoboda in Liste Zorana Jankoviča so glede razumevanja vrednot in spoštovanja ljudi na isti strani,"* je prepričan.

Po zadnjih volitvah je namreč zamenjal del svoje ožje ekipe. Poleg Logarja je nov podžupan še **Boštjan Koritnik**, glavnega mestnega arhitekta **Janeza Koželja** je zamenjal mlajši kolega **Rok Žnidaršič**. Po županovih besedah so se dobro ujeli, v novi ekipi opaža nov zagon za delo. *"Ponosen sem na svojo ekipo,"* dodaja.

Prav tako ima veliko lepih besed tudi za direktorje javnih zavodov in podjetij v Ljubljani. Njegovo zaupanje uživa tudi direktorica ZD Ljubljana Antonija Poplas Susič, *"ker je izvrstna direktorica in dela vse, kar lahko, da bi pridobila nove zdravnike in jim omogočila boljše pogoje dela"*.

Javnim pritiskom za njeno zamenjavo tako ne namerava popustiti, ker da za to ni nobenega razloga, prav tako so člani sveta zavoda soglasno izrazili podporo vodstvu zdravstvenega doma. Tudi menjavo članov svetov zavodov bi predlagal le, če bi izgubil zaupanje vanje. *"Moja funkcija je podobna funkciji trenerja v moštvenem športu - poskrbim, da vsakomur najdem pravo mesto, ga motiviram za delo in zaščitim,"* je ponazoril. Tako si ne bo dovolil, da bi mu kdo, vključno z mediji, *"narekoval, koga naj odstavi"*.

“*Sem prepoznaven in veliko časa preživim na terenu, med meščani. Ljudje mi verjamejo ker sem do njih vedno odkrit, tudi ko se z njimi ne strinjam.*

— O prepoznavnosti in zaupanju

Zdravstvo

Ko gre za zdravstvo, sicer pravi, da so trenutno v ospredju težave, ki so že dlje prisotne, ne samo pri nas, temveč v celi Evropi, a niso bile tako izpostavljene. Tudi sam je zdaj bolj seznanjen z dogajanjem v ZD Ljubljana, ob tem pa opozarja, da v Ljubljani delata še dva zdravstvena domova, ki nista občinska.

"Slovenske železnice so ustanovile Železničarski zdravstveni dom, ki deluje brez koncesije, država pa študentski zdravstveni dom na Aškerčevi," je med drugim izpostavil in naštel naložbe v zdravstvene domove v zadnjih letih, od obnov obstoječih, v vrednosti 41 milijonov evrov, do izgradnje treh novih ZD v Jaršah, na Metelkovi in na Rakovniku, ki se obetajo v tem mandatu. Bo pa po njegovih besedah do 30. marca vendarle urejen prenos službe nujne medicinske pomoči z ZD Ljubljana na UKC, skladno s sporazumom z ministrom Danijelom Bešičem Loredanom. Želi si tudi uresničitve predloga, da bi lahko družinskega zdravnika izbirali v svoji regiji, ministrstvu za zdravje so podali tudi več predlogov za administrativno razbremenitev zdravnikov, je ponovil.

“*Cilj je, da Ljubljančani ne bi imeli več po dva avtomobila na gospodinjstvo, ampak le enega, pri drugem pa bi si pomagali z javnim prevozom in električnim car-*

Boj z draginjo

Ko gre za boj z draginjo, vztraja, da večjih podražitev javnih storitev in storitev javnih zavodov v Ljubljani poleg že sprejetih ne bo. Po njegovih besedah so se sicer pojavljali predlogi za podražitve, med drugim ogrevanja in javnega potniškega

sharingom.

— O zmanjšanju števila avtomobilov

prevoza, a so jih zavrnil. Višji zneski bodo zaradi indeksacije na položnicah za komunalne storitve in nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, najverjetneje se obeta tudi višja parkirnina, pri čemer pa cene dovolilnic za parkiranje v mestu za Ljubljance ostajajo enake, ker na občini želijo, da imajo meščani prednost pred drugimi.

S 1. septembrom bi se medtem lahko podražili vrtci, če država do tedaj ne bo našla načina, kako občinam zagotoviti denar za pokrivanje razlike v stroških zaradi višjih stroškov dela zaradi dviga plač vzgojiteljskemu kadru, za katero sicer meni, da je upravičena.

Bo pa zato plačevanje parkirišč in vožnje z avtobusi kmalu lažje, saj bo omogočeno s kreditnimi oz. plačilnimi karticami. "Program ravnokar testirajo, plačevanje na ta način bo uvedeno še letos, morda celo že do poletja," je napovedal.

Kupujejo tudi 20 novih avtobusov na vodik in pripravljajo ponovljen razpis za 20-letno javno-zasebno partnerstvo storitev t. i. električnega car-sharinga, pri čemer bi si želel široko mrežo tovrstnih vozil, tudi s točkami zunaj Slovenije, npr. na zagrebškem letališču. "Cilj je, da Ljubljanci ne bi imeli več po dva avtomobila na gospodinjstvo, ampak le enega, pri drugem pa bi si pomagali z javnim prevozom in električnim car-sharingom," je dejal.

Obeta se obnova številnih ljubljanskih cest. Foto: BoBo

Obnova cest

Janković ima sicer tudi za ta mandat smeje načrte. Napoveduje številne projekte, od zahtevne obnove cest, zaradi katere bo naslednjih pet let območje dela Šmartinske, Vilharjeve, Masarykove in Kolodvorske veliko gradbišče, še letos naj bi se lotili tudi povsem uničene Linhartove ceste, morda v delu tudi Zaloške. Poteka prenova lžanske ceste, prihodnje leto sledi Dolenjska, napoveduje tudi prenovo Jurčkove ceste. Rad se pohvali z deli na Črnovaški cesti, ki jo gradijo na 19.000 pilotih.

Vse nove ceste bodo imele tudi kolesarske steze, napoveduje in dodaja, da se s "kolesarskim županom" Matejem Praprotnikom dobro razumeta, tudi Žnidaršič je, kot je bil prej Koželj, kolesar, zato je naklonjen urejanju tega področja. Poleg urejanja

kolesarskih stez ob prenovljenih cestah sadijo tudi drevesa. "Samo lani je bilo zasajenih več kot 1000 dreves, v vsem tem času pa 40.000," povzame.

Plinsko-parna enota, kinodvorane v Ajdovščini

V mesecu dni se obeta poskusno obratovanje nove plinsko-parne enote v Te-Tol, jeseni naj bi začeli prenovo območja atletskega stadiona ŽAK, še letos bodo začeli s prenovo Palače Cukrarna, ki bo po Jankovičevih besedah namenjen mladim, načrtuje se tudi obnova Plečnikovih zapornic na Ljubljani, ki bo uvod v energetske izrabo Ljubljane in ureditev krožne poti za ladje, "ki bodo ekološke - lesene in na sončno energijo". "Želel bi si, da je ta projekt končan do konca mandata, čeprav bo po nekaterih ocenah trajalo nekoliko dlje, a motivacija je ključna," ob tem doda župan.

Pri gradnji minipleksa kinodvoran v podhodu Ajdovščina na občini pričakujejo v kratkem gradbeno dovoljenje, zaradi bistveno narasle ocene investicije pa bodo opravili revizijo projekta. Prav tako so pred dnevi zavrnil vseh šest ponudnikov za gradnjo sprostitevno-rekreacijskega centra na območju nekdanjega kopališča Vevče, zato bodo tudi v tem primeru

izvedli revizijo projekta. Z deli bi lahko začeli julija.

Sorodna novica

Janković: Sežigalnica bo tista, ki bo prinesla veliko dobrega za okolje in zdravje ljudi

Sežigalnica in kanal C0

Vztrajal bo pri za mnoge spornem projektu sežigalnice, če jim bo država dodelila koncesijo, pri čemer bodo zgradili, če bo treba, "najvišji dimnik v Sloveniji, ki bo višji od inverzijske plasti, s čimer bi izničili slabost kotlinske lege, in mu npr. na vrh lahko dodali še razgledno točko".

Še vedno je namreč prepričan, da je sežigalnica boljša za okolje od sedanjega stanja in uporabe premoga, emisije bodo po njegovih besedah nižje od najnižjih predpisanih po EU standardih, položnice občanov pa bodo za 20 odstotkov nižje, saj bo Ljubljana tudi 70-odstotno samooskrbna pri energiji. "Ob drugih naložbah, denimo solarni strehi prenovljene garaže LPP in plinsko-parne enote v Te-Tol, bo Energetika Ljubljana postala tretja največja proizvajalka elektrike v državi," napoveduje.

Prav tako vztraja pri končanju kanala C0, ki da je "povsem spolitizirano vprašanje". "Ne razumem nekaterih, da nasprotujejo gradnji zadnjega kilometra kanala in bi raje pustili 6400 greznic, pri čemer je kanal v občinah Medvode in Vodice že končan in ima uporabno dovoljenje. "Kje so bili pred 30 leti, ko se je projekt začel," se sprašuje in poudarja, da gre za skupen projekt z državo in EU kot sofinancerkama. "Gre za največji okoljski projekt v državi, ki bo dodatno zaščitil čisto pitno vodo," je odločen.

Nadaljujejo tudi gradnjo stanovanj. Napoveduje uresničitev vseh devetih projektov mestnega stanovanjskega sklada, med njimi največjega ob Povšetovi ulici, na zadnjem kolegiju z vodji oddelkov in služb so govorili tudi o novih treh lokacijah ob Cesti dveh cesarjev, kjer bi lahko zraslo skupaj 1500 stanovanj. Kljub zaostrenim pogojem financiranja ne vidi niti večje nevarnosti zaustavitve zasebnih projektov. Povprečne cene za stanovanjske nepremičnine v Ljubljani pa bodo po njegovih tokratnih ocenah padle na 3000 evrov brez davka, razen za luksuzne lokacije.

Obeta si tudi dobrega sodelovanja z državo, novi zapori v Dobrunjah se gradijo, verjame, da bodo uresničene napovedi države za gradnjo Nuka II in obnovo Drame. Te dni imajo tudi sestanek z ministrstvom za kulturo glede prenove Plečnikove tržnice.

Janković: Robert Golob je sreča za to državo

Z ministrico za kulturo **Asto Vrečko**, ki je bila v preteklih mandatih na listi Levice tudi opozicijska mestna svetnica, sicer nista začela najbolje, prizna, a upa, da bodo na koncu vendarle lahko dosegli nekatere stične točke. "Še z vsakim ministrom in vlado smo jih na koncu. In teh je bilo že kar nekaj. Oni pridejo in gredo, jaz pa sem stalnica tukaj," je dejal.

Do dela Levice je kritičen tako na mestni kot na državni ravni. "Levica se v mestnem svetu vede kot SDS - je proti vsemu," je dejal, medtem ko premierju **Robertu Golobu** povsem zaupa: "On je sreča za to državo."

📷 Zoran Janković, Robert Golob in Urška Klakočar Zupančič. Foto: Gašper Petovar

Zoran Janković intervju Ljubljana

Prijavljeno napako

Sorodne novice

19. 03. 2023

<https://siol.net/>

Stran/Termin:

Naslov: Cirmanova: Čudi me lahkotnost operiranja s številkami

Naklada:

Avtor:

Površina/Trajanje: 1,00

Rubrika/Oddaja:

Žanr: SPLETNI ČLANEK

Gesla: STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE, NAJEMNA STANOVANJA, CENE

<https://siol.net/novice/slovenija/cirmanova-cudi-me-lahkotnost-operiranja-s-stevilkami-glede-potrebnih-stanovanj>

TV SPOREDVREMEHOROSKOPPREGLED DNEVA

BiziNAJDI.SIITIS.SI1188.SI

<

SiolNET.

NOVICE

SLOVENIJA

POSEL DANES

KRONIKA

SVET

DIGISVET

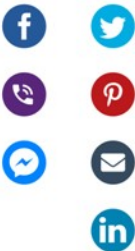
SiolNET. > Novice > Slovenija

Nedelja,
19. 3. 2023; 21.54

Osveženo:
12 minut

TERMOMETER

Cirmanova: Čudi me lahkotnost operiranja s številkami glede potrebnih stanovanj

Avtor: Stela Mihajlović

"V številnih državah povečujejo študentske namestitve v sodelovanju z zasebnimi investitorji in spodbujajo zasebnike, da dajejo prazna stanovanja tudi v javni najem," pravi ekonomistka Andreja Cirman. Foto: Google Street View

"Zgraditev deset tisoč stanovanj je investicija v višini od 1,5 do dveh milijard evrov, kar je vsekakor velik finančni zalogaj. Še posebej če upoštevamo, da so razpoložljive kapacitete v stanovanjskih skladih že precej izčrpane in da bodo v prihodnje proračunske omejitve za javne finance kvečjemu večje, ne manjše," meni profesorica na ekonomski fakulteti Andreja Cirman, ki smo jo vprašali za komentar problematike in način, kako jo reševati. Do napovedi o načrtovani obsežni gradnji javnih stanovanj je skeptična, saj pravi, da ni oprijemljivih podatkov o tem, koliko stanovanj nam dejansko primanjkuje.

Vlada je v koalicijski pogodbi zapisala, da bo z namenom reševanja stanovanjske krize do leta 2030 zagotovila 20 tisoč javnih najemnih stanovanj. Minister za solidarno prihodnost Simon Maljevac je dejal, da naj bi ta trenutek v državi primanjkovalo od deset tisoč do 16 tisoč stanovanj, kar je velik finančni zalogaj. V koalicijski pogodbi je tudi zapisano, da je treba okrepiti delovanje stanovanjskega sklada in podpreti druge modele financiranja.

"Prav zato me kot ekonomistko ves čas izjemno čudi ta lahkotnost operiranja s številkami o potrebnih stanovanjih in kako jih bomo pridobili. Nobene utemeljene študije nisem videla ali prepričljivega argumenta, kje in koliko stanovanj nam res manjka, predvsem pa nobenega namena, da najprej stanovanjski fond očistimo nestanovanjske rabe in potem ugotovimo, koliko primanjkljaja moramo v resnici nadomestiti z novogradnjami," je pojasnila strokovnjakinjo na področju ekonomike nepremičnin.

Stanovanja so nadomestilo za premalo študentskih postelj

Stanovanja poleg dolgotrajnega bivanja uporabljamo tudi v turistične namene in kot nadomestilo za primanjkljaj postelj v študentskih namestitvah. V univerzitetnih središčih potrebe po študentskih ležiščih znatno presegajo ležišča, ki so na voljo v študentskih domovih, zato se študenti usmerijo na najemni trg, s čimer določeno število stanovanj trgu odvzamejo.

"Potrebe po študentskih stanovanjih so največje ravno tam, kjer so tudi najvišje cene nepremičnin in najemnine, torej v Ljubljani in na Obali. V Sloveniji moramo zato poskrbeti, da bomo študentom zagotovili namestitev v študentskih domovih. Za te se celo zbira namenska sredstva v okviru dajatve pri študentskem delu, dinamika gradnje pa je zelo slaba," opozarja Cirmanova.

V tujini so namestitve študentov hitro rastoč segment pri komercialnih investitorjih v nepremičnine in tega primanjkljaja ne rešujejo samo z javnimi sredstvi, dodaja sogovornica.

Platforme kratkoročnega turističnega najema

Težavo predstavlja tudi uporaba stanovanj v turistične namene oziroma za Airbnb in druge platforme kratkoročnega turističnega namena. "Študija kolegice z ekonomske fakultete je pokazala, da se je od leta 2016 do leta 2019 število nepremičnin v tej rabi povečalo z okoli 2.600 na 9.700, za kolikor se je istočasno zmanjšal stanovanjski fond. Največ takšnih namestitev je znova v Ljubljani in na Obali," poudarja Cirmanova.

Mogoča rešitev? "Če očistimo stanovanjski sektor nestanovanjske rabe in aktiviramo vsaj majhen del od 160 tisoč nezasedenih stanovanj, bomo hitro našli deset tisoč stanovanj," je prepričana.

V tujini regulirajo turistični najem in dajejo spodbude zasebnikom

Mnogo držav se trudi regulirati dejavnost turističnega najema stanovanjskih nepremičnin. Tako so ta mesec v Berlinu oblasti uvedle registracijske številke lastnikov stanovanj, ki oddajajo svoje nepremičnine prek platforme Airbnb, s čimer poskušajo omejiti nepošteno konkurenco in zavreti nenadzorovano rast najemnin. Problem naraščajočih najemnin se trudijo rešiti že od leta 2014, ko so ugotovili, da so se stroški najemnin v Berlinu med letoma 2009 in 2014 povečali za 56 odstotkov, poroča IamExpat Media, spletna medijska platforma za tujce v Nemčiji.

Tudi drugod si prizadevajo z različnimi načini regulirati kratkoročne najemne storitve, saj poleg naraščajočih cen prinašajo še številne druge slabosti.

Gradnja najemnih stanovanj z javnimi sredstvi

"V številnih državah povečujejo študentske namestitve v sodelovanju z zasebnimi investitorji in spodbujajo zasebnike, da dajejo prazna stanovanja tudi v javni najem. Vse alternative

dodatna stanovanja pridobivajo z nižjim angažmajem javnih sredstev," poudarja Cirmanova v odgovoru na vprašanje, na katere javne vire se lahko opre vlada, ko govori o gradnji javnih **najemnih stanovanj** s sredstvi iz javnih virov.

Bi bilo smiselno, da država denimo izda obveznice, s pomočjo katerih bi sofinancirala **gradnjo stanovanj**? Na ta način bi imeli prebivalci in podjetja možnost, da iz depozitov, ki zdaj nedonosno ležijo na bankah – v Sloveniji jih je po poročanju Financ za okoli 40 milijard evrov –, pridobijo vsaj nekaj obresti in jim denarja ne bi v tolikšni meri topila trenutno visoka inflacija.

NOVICE

Cene nepremičnin v EU v zadnjih 1... skoraj 50 odstotkov

Cirmanova odgovarja: "V današnjem času naraščajočih obrestnih mer bi bila dodatna zadolžitev države za stanovanjske novogradnje, ne da bi prej aktivirali obstoječa stanovanja v nestanovanjski rabi, neodgovorna in zgolj medvedja usluga mladim. Ti bi sicer dobili nova stanovanja, a zaradi tega tudi zelo zadolženo državo, ki bo na svoj dolg plačevala visoke obresti v času, ko se fiskalni primež zateguje že zaradi staranja prebivalstva."

Ekonomsko bolj smiselno bi bilo torej aktivirati prazna stanovanja in stanovanja v nestanovanjski rabi, vendar pa gre za nepriljubljene ukrepe. "Omejevanje lastnikov stanovanj pri nestanovanjski rabi je precej manj privlačno kot javno polaganje temeljnih kamnov in rezanje trakov ob dokončanju novozgrajenih stanovanj," sklene Cirmanova.

NOVICE

Višje neprofitne najemnine, nova pravila tudi za upr... stavb

VAS ZANIMA VEČ IZ TE TEME?

- obveznice
- najemnina
- najemniški trg
- gradnja
- stanovanjska politika

Komentarji

Pridružite se razpravi!
Za komentar se prijavite tukaj. Strinjam se s pogoji uporabe.

KAJ GLEDATE

- Vremenarka se je onesvestila pred kamero #video
- Ne boste verjeli, kateri video na YouTubu je najbolj gledan #video

KAJ DELITE

- Mohorič z brutalnim spustom osvojil najdaljšo klasiko, Andreja Siokar prva po Tini Maze #ndd
- Šenčur visoko nadigral Krko, Domžalčani osamljeni na vrhu

20. 03. 2023

Delo

Stran/Termin: 6

Naslov: Pravila morajo ustrezati v vseh okoliščinah

Naklada: 19.752,00

Avtor: Mimi Podkrižnik

Površina/Trajanje: 1.476,72

Rubrika/Oddaja: SVET

Žanr: INTERVJU

Gesla: CENE NEPREMIČNIN

Pravila morajo ustrezati v vseh okoliščinah

Fernando Medina, portugalski minister za finance

Od javnih financ do konca dobe zlatih vizumov, pa še o startup sceni in litiju

Portugalska se zdi marsikomu daleč, pa vendar smo si v Evropski uniji vsi bolj ko ne blizu: po težavah, s katerimi se spoprijemamo, izzivih, ki nas čakajo v prihodnje, in sploh po odvisnosti drug od drugega. Kaj te dni najbolj pesti Portugalce in kaj jih pomirja, je v intervjuju za *Delo* razgrnil minister za finance Fernando Medina, ki se je pred dnevi na Brdu pri Kranju udeležil razprave o reformi ekonomskega upravljanja v EU.

MIMI PODKRIŽNIK

V kakšni kondiciji je Portugalska? Koliko je vsa manj revna in vse bolj uspešna država v EU?
Strukturno nam v zadnjih letih uspeva loviti evropski proces. Lani smo imeli 6,7-odstotno gospodarsko rast, eno najvišjih v EU. Resda smo si od pandemije opomogli nekoliko pozneje, kot so si v drugih državah članicah EU, toda če primerjamo leto 2022 z letom 2019, smo zdaj 3,4 odstotne točke višje ... Tudi javnim financam gre dobro, lansko leto smo končali s 113,8-odstotnim javnim dolgom, kar pomeni, da smo zadolženi manj, kot smo bili kriznega

Za leto smo napovedali 1,9-odstotni primanjkljaj, a kaže, da bomo leto končali pod 1,5 odstotka.

leta 2010. Ob tem nam uspeva ohranjati visoko stopnjo zaposlenosti, kar je silno pomembno za socialno in ekonomsko kohezijo; brezposelnih je nekaj manj kot sedem odstotkov delovno aktivnih, kakor drugod po Evropi pa tudi pri nas primanjkuje delovne sile v nekaterih sektorjih.

A hud problem, s katerim se tačas spopadamo, je inflacija [februarja je bila 8,2-odstotna], je namreč precej višja od tiste, ki smo je bili vajeni v zadnjem poldrugem desetletju; posledično so pod pritiskom ljudje z najnižjimi prihodki. Povrhu se občutno višajo obrestne mere, naša nekakšna posebnost pa je, da ima velika večina izdanih stanovanjskih kreditov variabilno obrestno mero. Zadeva je kočljiva, saj je prizadetih že veliko gospodinjstev. S tem problemom kupne moči, ki ga še povečuje inflacija, se v vladi ukvarjamo že dalj časa. Da

bi omejili rast cen oziroma pomagali družinam z nizkimi prihodki, smo lani sprejeli obsežen sveženj ukrepov, za katere smo namenili 2,5 odstotka BDP.

Kakor je brati, je oktobra dobra polovica oziroma 5,8 milijona državljanov, ki so leta 2021 prijavili prihodke do 37.800 evrov, prejela po 125 evrov enkratne neobdavnice pomoči. Govorite o tem?
Da, v družinah z najnižjimi prihodki pa so med letom prejeli več čerkov, prvega in drugega po 60 evrov ter tretjega po 120. Sprejeli smo tudi ukrepe, da bi zamejili cene plina in elektrike; te so resda še vedno precej nizke glede na evropske standarde, kajti s Španijo imamo poseben režim, energetsko ločen od preostale Evrope ... Letos smo za 7,8 odstotka dvignili minimalno plačo, ta zdaj znaša 760 evrov [od katerih je treba plačati še socialne prispevke], za 8,1 odstotka pa socialno podporo za tiste, ki so socialno najbolj prikrajšani. Poskušamo torej čim bolj pomagati državljanom.

Drži, da je več kot polovica Portugalcev lani zaslužila manj kot 1000 evrov na mesec?
Povprečna plača glede na celotno populacijo znaša 1350 evrov na mesec, vendar jih pri nas izplačamo 14 v letu ... Prav zdaj se ukvarjamo s tem, kako pomagati družinam, ki vse težje plačujejo stanovanjske stroške, najema na primer. Ta pomoč bi lahko znašala tudi 200 evrov na mesec, o zelo velikih stanovanjskih obremenitvah pa govorimo takrat, kadar je najemnina višja od 35 odstotkov prihodkov družine. Kot sem že omenil, bomo prav tako pomagali gospodinjstvom, ki odplačujejo stanovanjski kredit z variabilno obrestno mero. Če je ta že za več kot tri odstotke višja, kot je bila ob podpisu pogodbe, bo delež nad tremi odstotki pokrila država.

Zdaj je v EU spet tema stari pakt o stabilnosti in rasti, največ 3-odstotni javnofinančni primanjkljaj in 60-odstotni javni dolg znova postajata zapoved. Ob stabilnosti in solidarnosti se precej govori o fleksibilnosti. Med državami članicami ni malo razlik v pristopu do javnih financ, kako si prožnost predstavljate na Portugalskem?
Iz zadnjih kriz smo se lahko naučili, da potrebujemo pravila, ki jih je mogoče uveljavljati v različnih ekonomskih okoliščinah. Čaka nas ogromno dela, a največ 3-odstotni deficit bo ostal

merilo uspešnosti. Po drugi strani je zaznavati razumevanje, da je povečan javni dolg, ki smo si ga pridelali sploh v nekaterih državah, treba zmanjšati na sprejemljivejšo raven. Vse to bo omogočilo državam, da bodo lahko investirale in nadaljevale svojo pot. V tej debati smo Portugalci samozavestni, a

Po svežnjih prejete pomoči smo četrta država na evrskem območju, vendar ne zavravimo samo več, ampak nam hkrati uspeva – mislim, da smo v tem na tretjem mestu – zmanjševati dolg.

ne le zato, ker je naš primanjkljaj pod tremi odstotki, ampak ker uspešno znižujemo javni dolg; ta je bil že nad 125 odstotki BDP, zdaj smo pri 113,8 odstotka, kar pomeni, da smo skoraj na isti ravni kot Španija. Nismo več tretja najbolj zadolžena država v EU, ampak smo v isti skupini kot Španija, Francija in Belgija ter na dobri poti, da bi ga lahko znižali pod sto odstotkov BDP.

Zadovoljni smo in se zavedamo, da bi se v preteklosti morali zadolževati v realnejših okviri. Naš zdajšnji pristop je torej podoben tistemu, ki ga je pred nedavnim v neuradnem dokumentu zagovarjal nemški kolega Christian Lindner ... Pomembno je, da so pravila jasna, transparentna in okrepljena, da vsi delujemo znotraj istih okvirov. Znotraj teh se nam zdi pomembno stališče Nemčije, sklicevali se bomo nanj.

Za vašo socialistično vlado je, kot rečeno, sploh pomembna socialna varnost ljudi. Imate večino v parlamentu, torej vam ne bi smelo biti pretežko vladati?

Nikoli ni enostavno vladati, sploh zdaj ne, ko se ubadamo z visoko inflacijo in se tako hitro povišujejo obrestne mere. Številni državljani komaj shajajo, saj so se močno podražile osnovne dobrine, tudi hrana. Vladati v tem obdobju ni preprosto, a časa in okoliščin, v katerih bi želeli biti na oblasti, si ni možno izbrati.

Visoke cene nepremičnin so problem v mnogih mestih po Evropi,

na Portugalskem ni nič drugače. Vaša vlada pripravlja zakon, po katerem bi lahko že v kratkem drastično posegli na nepremičninski trg ter zamejili oddajanje stanovanj v kratkoročni najem, denimo prek Airbnb in Bookinga. Novih tovrstnih dovoljenj naj sploh ne bi več izdajali, že pridobljena pa bo treba v prihodnje obnavljati na pet let. Kaj menijo Portugalci?

Odločili smo se, da bomo spremenili dosedanje ureditev na področju kratkoročnega oddajanja nepremičnin, povečini gre za zasebna stanovanja. Potem ko je vrhovno sodišče marca lani precedenčno prepovedalo oddajanje nepremičnine v kratkoročni počitniški najem v isti stavbi, kjer ljudje stalno bivajo, želimo jasno določiti z zakonom, da se mora celotna večstanovanjska hiša strinjati, da se posamezno stanovanje lahko oddaja v kratkoročni najem.

Pomembno je tudi, da smo doslej dovoljenja izdajali za nedoločen čas, po novem jih sploh ne bomo več oziroma bo treba vsa, izdana po letu 2030, obnavljati na pet let. Menim, da je to precej uravnotežen pristop, saj bomo po eni strani ohranjali ekonomsko dinamiko, po drugi pa bomo stanovalcem zagotavljali pravico do dostojnega bivanja v lastnem domu.

Prihodnje leto bo normalna starostna upokojitev že pri 66 letih in štirih mesecih.

Ne bo pa to zadevalo vseh območij, kajti v regijah, kakršna je odmaknjeni in tudi demografsko podrazviti Alentejo, naj bi veljali kot doslej, kajne?

Da, novega režima, o katerem razpravljamo zdaj, ne nameravamo uvesti povsod. Obstajajo predeli, ki bi jih radi pustili odprte za kratkoročni najem, saj se bodo tako bolje razvijali.

V Lizboni, Portu in še drugih večjih mestih so cene kvadratnega metra poletele v nebo. V Lizboni so najemnine samo lani menda poskočile za 37 odstotkov. Pred časom je bilo brati, kako bo vaša vlada višino najemnin zamejila s kapico, kar pomeni, da jih bodo lahko najemodajalci letos zvišali samo za dva odstotka. Je to sploh mogoče narediti?

To je ena od možnosti, kako bi lahko spremenili najemniški

režim. Z zamejitvijo do določenih odstotkov želimo spremeniti sedanjost prakso, ko so se najemnine leta in leta zviševale do zdaj že vrtoglavih zneskov.

Tudi zlatih vizumov ne boste, kakor ste se odločili, več izdajali. Režim zlatih dovoljenj za bivanje je bil zasnovan leta 2011, med globoko finančno krizo, ko je bila Portugalska prisiljena prositi za pomoč trojko, še pod konservativno vlado Pedra Passosa Coelho. Kaj so zlati vizumi prinesli pozitivnega in kaj negativnega?

Vsak režim je treba vrednotiti glede na razmere. Leta 2011 smo imeli hude težave z gospodarsko rastjo, spoprijemali smo se z visoko stopnjo brezposelnosti, reševati nas je morala trojka. V tistem obdobju je bilo izjemno pomembno pritegniti tuje investicije, zato smo se, podobno kot v nekaterih drugih državah, odločili za režim zlatih vizumov. Zdaj, dvanajst let pozneje, so okoliščine spremenjene, ekonomsko smo v neprimerljivo boljši kondiciji, naj gre za rast, stopnjo brezposelnosti, javne finance. Hkrati smo vsa ta leta spremljali, koliko se v resnici lahko obnese podeljevanje tovrstnih dovoljenj za bivanje; do zlatega vizuma je mogoče z različnimi investicijami, a največ, več kot 95 odstotkov, je naložb v nepremičnine. Medtem ko je imel sistem v preteklosti veliko dobrih lastnosti, moramo zdaj pošteno priznati, da je negativnih posledic že več kot pozitivnih.

Kaj vse slabega so prinesli bogati investitorji iz neevropskih držav? Problem so investicije v nepremičnine, ki zdaj niso na najemniškem trgu, ampak so prazne in zaprte.

Zato ker so investitorji morda samo prali denar, kakor ne manjka očitkov?

Ne gre nujno za pranje denarja, ampak za zaščito lastnega denarja. Velika mesta kot Pariz, London ... so v zadnjih letih postala zelo mednarodna, podobno se je zgodilo Lizboni.

Med investitorji, ki so si pridobili zlati vizum, je mnogo Američanov, Kitajcev, Brazilcev, Turkov, pa tudi Rusov. Kaj se je na Portugalskem zanje spremenilo zaradi vojne v Ukrajini in zapovedanih evropskih sankcij proti Moskvi? Ste zaplenili kakšno rusko imetje? Smo del EU, zato delujemo absolutno znotraj okvirov, ki so bili potrjeni na evropski ravni. Ruskim

državljanov pri nas sicer ni prav veliko, iz zgodovinskih razlogov nismo privlačna destinacija zanje.

Živi pa zdaj pri vas okoli 58.000 Ukrajincev, mar ne?

Sodimo med države, ki sprejmejo veliko beguncev iz Ukrajine. Ti nas dojemajo kot družbo, v kateri si lahko ustvarijo varen dom in zaživijo na novo. Veseli smo, da jim lahko pomagamo. Po drugi strani je vse to tudi nadaljevanje procesa, ki se je začel pred kakšnim poldrugim desetletjem, še pred finančno krizo, ko se je k nam priselila močna skupnost Ukrajincev. Izkušnje kažejo, da se v portugalsko družbo integrirajo

V zadnjem desetletju smo zasloveli kot država, zanimiva za naložbe zlasti v informacijski tehnologiji, za zagonska podjetja.

zelo uspešno. Naseljujejo se v vse konce države, večinoma pa v osrednji del, v Lizbono z okolico, in na jug, v Algarve.

Portugalska je, davčno prav tako, zanimiva tudi za digitalne nomade, recimo Lizbona pa Lagos na jugu. Za digitalne nomade iz držav, ki niso članice EU – številni prihajajo iz ZDA –, izdajate posebne vizume. Teh ne boste ukinili?

Dovoljenja za digitalne nomade – ki so povsem drugačna od zlatih vizumov, saj so povezana z dejavnostmi, s katerimi se ukvarjajo prosilci zanje – bomo ohranili. V zadnjem desetletju smo zasloveli kot država, zanimiva za naložbe zlasti v informacijski tehnologiji, za zagonska podjetja.

Pred leti je Miguel Fontes, direktor podjetniškega inkubatorja Startup Lisboa, v intervjuju za Delo opozoril na izjemno dinamiko startup scene pri vas. Posplošeno je bilo mogoče govoriti o nekakšni pirenejski Silicijevi dolini ...

Nikogar ne želimo posnemati, niti z imenom niti po položaju. Dejstvo je, da Portugalska dobro in vse bolj integrira mednarodna zagonska podjetja. Dokaz je prav tako Web Summit, ki ga [od 2016.] vsako leto pripravimo v

Lizboni. Ustvarili smo zanimivo podjetniško okolje, z odlično IT-infrastrukturo in dobro podporo za investitorje, slovimo kot odprta in varna družba z usposobljenimi strokovnjaki, prijazna tako za delo kot za družinsko življenje. V tako pozitivnem okolju se lahko startupi dobro razvijajo, izumljajo in kreirajo, potem pa od tukaj sodelujejo tudi s Silicijevo dolino in drugimi regijami po svetu.

Še ena zgodba se v zadnjem času kaže kot ekonomsko bistvena za prihodnost Portugalske in Evrope: litij, ključna surovina v proizvodnji električnih baterij. Bogata nahajališča imate zlasti na severu, nemalo ga je tudi čez mejo v Španiji. Kakor je brati, bi se želeli na tem področju tesneje povezati z Madridom. Domačini medtem protestirajo in opozarjajo na uničenje narave, a zeleno luč za izkoriščanje rudnika Romano, denimo, je, vsaj v občini Montalegre, že prižgala pristojna komisija. Kje ste?

Upošteujemo jasne okoljske predpise za ohranjanje narave in sledimo strategiji, da je prihodnost v naložbah v obnovljive vire. Zeleni prehod od dizla k elektriki, od veliko izpustov k malo emisijam ali brez njih mora biti torej usklajen z veljavno okoljsko zakonodajo.

Če razumem prav, je bolj ko ne že dejstvo, da boste začeli izkoriščati litij?

Da, litij je pomemben za našo državo in energetske sektor. Seveda pa bo treba ovrednotiti vsak primer posebej.

Slovenija in Portugalska sta daleč druga od druge, poznata se, čeprav ne dobro, sodelujeta, a najbrž bi lahko bistveno več. Kako vidite razmerje vi?

Evropa se je močno spremenila. Znotraj EU se veliko pogovarjamo, izmenjavamo stališča in sodelujemo, tudi jaz sem danes tukaj na povabilo kolega, vsak mesec se sestanemo v evroskupini pa v Ecofinu. Odkrito debatiramo o tekočih zadevah, kaj deluje dobro in kaj ne. Vem, da je v Sloveniji prav zdaj velika tema socialna varnost. Mi smo pomembno reformo na tem področju izpeljali leta 2007, ko smo starostno upokojevanje začeli prilagajati pričakovani življenjski dobi. V pokoj odhajamo vse pozneje, zato ker tudi živimo dlje kot nekdaj, z reformo nam je uspelo stabilizirati sistem ... Torej, če odgovorim na vaše vprašanje: sodelujemo precej več, kot od daleč vidijo ljudje.

Portugalska ni več tretja najbolj zadolžena država v EU, ampak je v isti skupini kot Španija, Francija in Belgija ter na dobri poti, da bi javni dolg lahko znižala pod sto odstotkov BDP, pravi portugalski minister za finance Fernando Medina. Foto ČRT Pixsi

20. 03. 2023

Svet 24

Stran/Termin: 2

Naslov: Kaj se čivka?

Naklada: 48.000,00

Avtor:

Površina/Trajanje: 58,54

Rubrika/Oddaja: SLOVENIJA IN TUJINA

Žanr: IZJAVA

Gesla: CENE NEPREMIČNIN

Kaj se čivka?

»Men neki ni jasno, cene nepremičninskih poslov v ETN (evidenca trga nepremičnin) so od oka ene 30 % nižje kot cene, ki jih gledaš v oglasih za nepremičnine. A se dejansko toliko zbije ceno pred nakupom al gre pač del na roke? Al je nekaj tretjega?«
Uporabnik @overlord_tm

»A tisto, da bi se v OŠ obvezno učili nemščine, to je res? Zakaj ne jezika, ki ga govori več ljudi? Na primer mandarinsčino govori 1,1 milijarde ljudi, španščino 512 milijonov ljudi. Nemščino govori 135 milijonov ljudi. Tista o 'bečkih konjušarih' je dobila nov pomen.«
Uporabnica @D_Jasmina

20. 03. 2023 Svet 24

Stran/Termin: 16

Naslov: Nova Lekova tovarna: največja tuja naložba v zgodovini Naklada: 48.000,00

Avtor: Rok Šavel, Majda Horvat

Površina/Trajanje: 1.901,50

Rubrika/Oddaja: SLOVENIJA

Žanr: POROČILO

Gesla: STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE

16 SLOVENIJA 24

urednistvo@svet24.si / novice.svet24.si

NOVA LEKOVA TOV TUJA NALOŽBA V ZG

VEČSTOMILIJONSKI PROJEKT V LENDAVI, ki ga bo finančno

Kot strela z jasnega je pred dvema tednoma udarila novica o načrtovani veliki investiciji farmacevtske družbe Lek v Lendavi. Sporočili so, da nameravajo v gradnjo visokotehnološkega centra za proizvodnjo podobnih bioloških zdravil vložiti okoli 400 milijonov evrov in pri tem ustvariti 300 novih delovnih mest z visoko dodano vrednostjo. Po navedbah Leka gre za največjo posamezno naložbo v Lekovi zgodovini in za eno izmed največjih tujih neposrednih naložb v zgodovini Slovenije.

Avtorja: Rok Šavel, Majda Horvat
Foto: Jure Kljajič

Kot kažejo podatki Banke Slovenije, gre gotovo za največjo posamezno tujo investicijo v zgodovini Pomurja. Leta 2021 je bilo namreč v regiji skupno za 391,6 milijona evrov tujih neposrednih naložb, kar je bil dosednji rekord, Lek pa bo po napovedih sam vložil več od tega. Novica prihaja v primeren času ob pričakovani nižji gospodarski rasti in negotovostih, ki so povezane predvsem z vojno v Ukrajini in razmerami na

energetskih trgih, naložba pa je povezana tudi z ločitvijo Novartisa in generika Sandoz, h kateremu spada tudi Lek.

Ob suši spodbudnih novic v zadnjem obdobju, ko je Magna sporočila, da se umika iz Hoč, je trenutek izkoristila tudi vlada in v soju žarometov podpisala memorandum o soglasju za naložbo, pri čemer se bo zavezala k podpori in pomoči pri njeni izvedbi. Ta podpora ne bo le strokovne narave in v obliki pospešitve pridobivanja potrebnih dovoljenj, kjer se pri nas rado zalomi, ampak se v Leku lahko nadejajo tudi finančne spodbude pri investiciji.

Visokotehnološki proizvodni center bo zgrajen v industrijski coni na Lekovem zemljišču v okviru lokacije, na kateri že potekata farmacevtska dejavnost in proizvodnja.

OD 50 DO 55 MILIJONOV EVROV DRŽAVNE POMOČI

Kot izhaja iz memoranduma, ki so ga pridobili v uredništvu časopisa Vestnik, so predvidene investicijske spodbude za vlaganja v opredmetena in neopredmetena osnovna sredstva in davčne olajšave za zaposlovanje, vlaganja v razvoj in raziskave ter inovacije in izvedbo investicij. Po ocenah vlade najvišja možna intenzivnost spodbude znaša do 13 odstotkov vrednosti investicije, v obliki davčnih olajšav pa še do šest od-

stotkov celotne vrednosti Lekove naložbe. Kot je v izjavi za medije dejal premier Robert Golob, je navedena višina državne pomoči predvidena med 50 in 55 milijoni evrov. Glede na to, da bo presegla najvišji prilagojeni znesek pomoči in da bo višina upravičenih stroškov investicije presegla 100 milijonov evrov, bo morala država spodbudo priglasiti pri Evropski komisiji.

V obdobju 2019–2021 je država v Pomurju izplačala dobrih 60 milijonov evrov pomoči, pri čemer so izvzeti krizni covidni ukrepi, od skupno nekaj več kot 1,5

Gradbena dela v Lendavi se bodo po napovedih Leka začela predvidoma konec leta 2023, polno obratovanje visokotehnološkega centra pa je predvideno ob koncu leta 2026.

Z novim zaposlitvenim valom bi lahko Lek izpodrinil murskosoboško bolnišnico z mesta največjega zaposlovalca v pomurski regiji, saj bi v kraju z okoli 3000 prebivalci zaposloval več kot 1000 ljudi.

Nobena zgodba premajhna, noben človek prevelik.

Za naročilo časopisa pokličite na številko 080 4321.

17

VARNA: NAJVEČJA GODOVINI POMURJA

o podprla država, prinaša 300 novih zaposlitev in številne priložnosti

milijarde evrov državne pomoči na nacionalni ravni. V vladi podpora Lekovi naložbi utemeljujejo z dejstvom, da pomurska regija statistično dosega le polovi-

co evropskega povprečja v bruto družbenem proizvodu na prebivalca, kar jo uvršča med manj razvite evropske regije, kakovost življenja v Pomurju pa je na večini področij pod slovenskim povprečjem. Podpovprečna stopnja delovne aktivnosti in pomanjkanje delovnih mest vodita v nadpovprečno brezposelnost, zaradi česar je nižji tudi razpoložljiv dohodek prebivalstva.

Ravno tako je stopnja tveganja socialne izključenosti v pomurski regiji najvišja v Sloveniji in pomeni tveganje za več kot petino prebivalstva regije. »Po drugi strani Pomurje odlikuje odlična geostrateška lokacija, saj leži na koridorju mednarodnih prometnih poti in železnih povezav ter ima v krogu 300 km kar pet prestolnic – avstrijski Dunaj, hrvaški Zagreb, madžarsko Budimpešto, slovaško Bratislavo in slovensko Ljubljano, torej lahek dostop do 12-milijonskega trga, kar je odlično izhodišče tako za slovenske kot tuje investitorje, ki potencial Pomurja vedno bolj prepoznajo. Re-

V Leku so v zadnjih šestih letih število redno zaposlenih povečali za skoraj 50 odstotkov.

KAJ ŽELIMO VEDETI

Pri presojanju naložb v pomurski regiji je treba z vidika koristi upoštevati:

da gre za naložbo, ki prinaša delovna mesta z visoko dodano vrednostjo in z možnostjo zaposlitve mladih visoko izobraženih kadrov

da se preverijo razsežnosti kadrovskega bazena

da gre za znanega in resnega obstoječega investitorja z že urejenimi zemljišči za gradnjo

da gre za trajnostno naravnano naložbo, s »čisto«¹ industrijo z nizkim okoljskim odtisom

da ima naložba pozitiven vpliv na konkurenčnost regije v navezavi z drugimi podjetji v regiji ter na možnost proizvodnje inovativnih produktov

da se s tem sporoča potencialnim investitorjem, da ima Pomurje odličen geostrateški položaj

gija tako ponuja več možnosti tako za socialni kot gospodarski razvoj in napredek, kar je prepoznala tudi družba Lek,« so navedli v memorandumu.

NARASLE BODO POTREBE PO STANOVANJIH

Gradbena dela v Lendavi se bodo po napovedih Leka začela predvidoma konec leta 2023, polno obratovanje visokotehnološkega centra pa je predvideno ob koncu leta 2026. Glede na to, da je objekt načrtovan na Lekovem zemljišču v industrijski coni, kjer so tovrstne gradnje že predvidene v prostorskem aktu, ki ga je lendavska občina sprejela še v času prejšnjega župana Antona Balažka, je to ena ovira v postopku pridobivanja gradbenega dovoljenja manj. Nov tovarniški kompleks naj bi postavili pred zdajšnjimi objekti obrata antiinfektivov, torej v prostem delu zemljišča v smeri Lendave. Lek ima v lasti skupaj nekaj več kot 136 tisoč kvadratnih metrov veliko zemljišče. Dobre tri četrtine površine že zasedajo objekti proizvodnje antiinfektivov, pakirnega centra s skladiščem in parkirišči, slaba tretjina pa je še nepozidana.

Kot pravi zdajšnji župan Janez Magyar, so na občini pripravljene v čim krajšem času pristopiti k izdajanju potrebnih soglasij, glede na dobre izkušnje z lendavsko upravno enoto pa verjame, da bodo o Lekovem projektu odločili prioritarno. »Občino čaka še en prijetnejši del – komunalni prispevek, ampak zagotovo so za lokalno skupnost najpomembnejše nove zaposlitve,« je poudaril Magyar. Po pre-

▶ NOVA LEKOVA TOVARNA: NAJVEČJA TUJA NALOŽBA V ZGODOVINI POMURJA

Dobre tri četrtine površine že zasedajo objekti proizvodnje antiinfektivov, pakirnega centra s skladiščem in parkirišči, slaba tretjina pa je še nepozidana.

pričanju lendavskega župana je projekt okoljsko sprejemljiv, kar bo pokazala tudi tipologija zaprtega sistema proizvodnje bioloških zdravil, ki jo nameravajo objaviti v občinskem glasilu.

V Leku na vprašanje, ali v postopku pridobivanja soglasij pričakujejo kakšne težave in kakšne bodo energetske potrebe nove tovarne, v povezavi z zamikom gradnje daljnovoda Murska Sobota–Lendava, odgovarjajo, da je za podrobnosti še prezgodaj. Več informacij napovedujejo po pridobitvi gradbenega dovoljenja s potrebnimi soglasji, gradnja proizvodnega obrata, ki bo po navedbah farmacevtske družbe opremljen z najnovejšo in najučinkovitejšo opremo, pa naj bi potekala po trajnostnih načelih. Ob 300 novih delovnih mestih, ki jih prinaša nova tovarna, se bo Lek utrdil med največjimi zaposlovalci v Pomurju. Že sicer so v zadnjih šestih letih število redno zaposlenih povečali za skoraj 50 odstotkov.

Z novim zaposlitvenim valom bi lahko Lek izpodrinil murskosoboško bolnišnico z mesta največjega zaposlovalca v pomurski regiji, saj bi v kraju z okoli 3000 prebivalci zaposloval čez

1000 ljudi. Nova delovna mesta prinašajo tudi nove potrebe po stanovanjih, česar se v lendavski občini dobro zavedajo in se tudi nadejajo oživitve tamkajšnjega nepremičninskega trga, ki velevlja za dokaj zaspanega. Do leta 2025 naj bi republiški stanovniški sklad v Lendavi zgradil dva večstanovanjska objekta, ki bosta skupno ponudila 72 stanovanj, lendavska občina pa ob pričakovanih večjem zanimanju investitorjev pripravlja tudi spremembo občinskega prostorskega načrta.

ZAČELO SE JE S POLITIČNIM NAROČILOM

Lek je tako kot še druga velika podjetja dobil v osemdesetih letih politično naročilo, da z odpiranjem obratov na manj razviti območjih prispeva k enakomernemu razvoju države. Tako je leta 1982 v Lendavi nastal obrat za proizvodnjo kozmetike, tri leta pozneje še manjša proizvodnja zdravilnih učinkovin s klasično biotehnologijo. Začeli so proizvajati gentamicin, protimikrobno zdravilo, dve leti pozneje so postavili še obrat za proizvodnjo lincomicina, ki pa so jo kmalu zatem zaradi nedonosnosti ustavili.

Leta 1992 pa so stekle priprave na proizvodnjo prvih serij kalijevega klavulanata, ki so jo redno zagnali v začetku leta 1993. Gre za pomembno učinkovino za proizvodnjo antibiotika amoksiklav, katere proizvodnja je bila prelomna za razvoj obrata v Lendavi in pomembna za rast Leka. V okoliščinah, ki jih je narekovala globalizacija, je Lek leta 2002 prevzel farmacevtski gigant Novartis.

Pomemben mejnik v razvoju Lekovega obrata je bila gradnja čistilne naprave. Lek jo je zgradil leta 2001 v partnerstvu z Občino Lendava. Ta je za napravo zagotovila zemljišče in dovajanje odpadne komunalne vode, s katero so pred postopkom čiščenja redčili odpadno biomaso, nastalo po procesih v bioreaktorjih. V tistem času je Lek načrtoval za potrebe odstranjevanja micelija celo kompostarno, najprej na lokaciji, kjer zdaj stoji nedelujoča lendavska bioplinarna, nato ob objektih čistilne naprave. S tem je naletel na nasprotovanje lokalne skupnosti. Zahteve po varovanju okolja je vse bolj postavljala v ospredje tudi civilna družba, občina pa je z odlokom celo za nekaj časa ustavila dovoz industrij-

skih odpadkov od drugod na sežiganje v Lekovo sežigalnico. Ta je po količini prevzetih odpadkov ena največjih industrijskih sežigalnic v državi.

OBRAT V LENDAVI VSE BOLJ PREPOZNAN IN SPOŠTOVAN

Lekov obrat antiinfektivov v Lendavi je sčasoma postajal s svojo proizvodnjo v okviru Sandoza vse bolj prepoznan in spoštovan. Bil se je sposoben odzvati na povečano povpraševanje po eni od ključnih farmacevtskih učinkovin z vlaganjem v povečevanje proizvodnih zmogljivosti, torej v dodatne bioreaktorje, izboljšanje produktivnosti in posodabljanje. S tehnološkimi izboljšavami so pomembno zmanjšali tudi vplive proizvodnje na okolje in zaposlene. Novartis je namreč glede tega postavljajl za vse svoje obrate zelo visoke standarde in zahteve, kršitev pa ni dopuščal. Ob vseh ukrepih izpostavimo tehnološki dosežek iz leta 2016, ko so proizvodni sistem aktivnih substanc povsem zaprli, kar je pomenilo, da delavci niso imeli več stika s proizvoddom v procesu.

Pomen lendavske lokacije se je še okreplil v letu 2021, ko so v okviru priprav na odcepitev Sandoza od Novartisa s Prevalj v Lendavo preselili pripravo mešanic kalijevega klavulanata z inertnim materialom. Ta se kupcem na trgu prodaja za proizvodnjo njihovih končnih produktov, torej zdravil. Zdaj se torej Lendavi obeta še zagon visokotehnološke proizvodnje podobnih bioloških zdravil, ki prav tako kot proizvodnja farmacevtskih učinkovin sloni na organskih oziroma bioloških procesih, ki se odvijajo v bioreaktorjih. V obeh Lekovih proizvodnjah je zdaj zaposlenih nekaj več kot 700 ljudi, ki prihajajo v Lendavo s širšega območja regije, od tega jih je 550 v pakirnem centru. Ta je bil vzpostavljen leta 2009 z namenom pakiranja Lekovih zdravil v obliki tablet in kapsul, nato pa se je razvil v sklopu Sandoza v največjo Novartisovo proizvodno lokacijo za pakiranje trdnih zdravil. ■

20. 03. 2023

Reporter

Stran/Termin: 42

Naslov: Jankovičev graditelj do evropskih milijonov

Naklada: 13.000,00

Avtor: BARBARA PANCE

Površina/Trajanje: 2.160,52

Rubrika/Oddaja: SLOVENIJA

Žanr: POROČILO

Gesla: STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE

SLOVENIJA

Jankovičev graditelj do evropskih milijonov

BARBARA PANCE

Razpiti poslovnež Denis Pere s svojim podjetjem Dema plus gradi novo veterinarsko fakulteto v Murgalah. Po informacijah uglednega gradbenega strokovnjaka je izbral cenejšo gradnjo, ki povzroča stisko in škodo bližnjim stanovalcem, kar izkazuje tudi z zdravniškimi potrdili. Država Pereta sicer terja za poplačilo milijona evrov davčnega dolga, kljub temu pa glavnino posla dobiva z javnimi naročili; med njimi prednjačijo pogodbe z Mestno občino Ljubljana.

Katja Staniša je mlada mamica. Njena dojenčica je dopolnila osem mesecev in hoče raziskovati svet po vseh štirih. A takoj ko jo Katja položi na tla, Nežo popade krčevit in neutolažljiv jok. Pri Staniševih je, potožijo, nemogoče živeti. Počutijo se, kot da živijo v epicentru potresa. Tla pod njihovimi nogami se od jutra do večera tresejo, krožniki in skodelice v omarah zvenketajo, viseče luči nihajo, po stropu in zidovih vsak dan preštevajo nove razpoke. Trideset metrov od prvih hiš na Mokriški cesti v Ljubljani na območju Murgel od januarja poteka megalomanska gradnja veterinarske fakultete. Težki tovornjaki prevažajo gradbeni mate-

rial na gradbišče velikosti več nogometnih igrišč. Vrtalniki od 7. ure luknjajo močvirnato barjansko zemljo, v katero zabijajo pilote. Udarci ogromnega kladiva se umirijo šele ob 18. uri. Kar 1300 betonskih orjakov bodo zabili v mehko zemljinjo, od začetka gradnje v januarju so jih okoli sto. Gradnja fakultete, financirane večinoma z evropskim denarjem, pa naj bi po načrtih trajala do sredine leta 2025.

Teža kladiva, ki v zemljo zabija večmeterske betonske pilote, odmeva v hišah in stanovanjih; zvok je podoben bombnim detonacijam. »Kot bi bil potres vsakih nekaj minut,« je mamica Katja na robu obupa. »Cela hiša se trese. Z živci sem na koncu, otrok se zbujna na 20 minut,« potoži z dojenčico v naročju, ki jo ob tresenju in hrupu pomiri le materin objem; a nošenje otroka namesto kobacanja bo po posvetu s pediatrijo nedvomno zavrla dekličin gibalni razvoj, celodnevno tresenje pa je, kot je zapisala pediatrija, »za otroka škodljivo«.

Profesorjeva opozorila brez haska

»Grozen občutek. Kako naj dopovem otroku, naj potрпи? A je to normalno?« se spra-

šuje Katja in beži iz stanovanja, če le dopušča vreme. »Še ko zaključijo z delom, se vsa tresem.« Katjin mož opravlja triizmensko delo, podnevi se ne more odpočiti, ne ve, ali bo zdržal še pol leta. Oba sta obiskala zdravnika, ki je zaznal njuno duševno stisko, stresni vpliv tresenja in hrupa na kakovost njunih življenj.

Čeprav naj bi po neuradnih informacijah vibracije, ki nastajajo zaradi zabijanja pilotov, bile pod zakonsko določeno mejo tudi za spomeniško zavarovane objekte, pa okoliške prebivalce, ki so tresenju in hrupu izpostavljeni vse dni od ponedeljka do sobote, občasno pa tudi ob nedeljah in praznikih, najbolj zanima, zakaj je izvajalec del Dema plus izbral pilotiranje z zabijanjem, ne pa denimo milejše vrtalne tehnike ali pogovorno vlivanja, kakor so temeljeni večji objekti v okolici. Podjetje Mijaks je temelje objekta z varovanimi stanovanji, ki stoji le sto metrov od gradbišča, postavilo z vrtanjem pilotov, isto tehniko temeljenja je izbralo tudi podjetje CGP za vilo dolenskega mogotca Daria Južne na posestvu nekaj deset metrov stran od gradbišča fakultete.

Vodja projekta Mišo Jeftič iz Arhitekture MJ nam je pojasnil, da so se za temeljenje z zabijanjem odločili na podlagi podrobnih geomehanskih raziskav in anemalij terena. »Glede na izmerjeno globino podtalnice, ki je na območju gradnje komaj 1,5 metra pod površjem, je bila zaradi tega izbrana najmanj škodljiva vr-

FOTO: PRIMOŽ LAVRE IN OBČINA GORENJA VAS

Davčni dolžnik Denis Pere je tesno povezan z Zoranom Jankovičem. Ne le da je njegov hišni graditelj, tesne finančne povezave je razkrila že komisija za preprečevanje korupcije, ko so pretresali sporna nakazila županovi družini.

Obupani sosedi gradbišča, mlada mamica Katja Staniša in Glaša Oman sta se spustili v bitko z gradbenim gigantom.

sta pilotov. Odločitev za drugačne pilote bi lahko povzročila padec ravni podtalnice in s tem posedanje sosednjih stavb,« je odločitev utemeljil investitor projekta, to je Univerza v Ljubljani. »Kriminal bi bil, če bi izbrali drugačno tehniko,« tako oster pa je Tomaž Crnkovič, direktor Geoinvesta, ki za Demo plus izvaja temeljenje. »Vse je v skladu s predpisi, normativi. Sosedje pa zavirajo napredek fakultete in univerze,« je kritičen do stisk okoliških prebivalcev. A strokovnjak z nekaj desetletnimi izkušnjami na področju za-

gotavljanja geotehničnega nadzora, ki pa ni želel biti imenovan, nam je razložil, da bi lahko na tem območju izbrali tudi drugačno tehniko, vendar pa je »projektant pri izbiri najverjetneje upošteval tudi ekonomijo. Vrtanje bi bilo zagotovo dražje.« Prof. dr. Janko Logar s Katedre za geotehniko pri UL FGG, ki je tudi bližnji sosed gradbišča, in je na željo investitorja, torej Univerze v Ljubljani, ovrednotil vplive vibracij na tem območju, je še pred začetkom del opozarjal na negativni vpliv temeljenja na prebivalce. »Upam, da so ve-

deli, kaj delajo,« je poudaril dvom in priznal, da bi se sam raje odločil za vrtane pilote. Ti bi, je pojasnil, povzročali manj vibracij, a bi jih bilo potrebno več in globljih, kar bi zagotovo podražilo ceno in podaljšalo čas projekta.

Posel dobil davčni neplačnik

Upravna enota Ljubljana je investitorju Univerze Ljubljana izdala gradbeno dovoljenje brez predhodne presoje vplivov na okolje, saj, kot so pojasnili na ministrstvu za okolje, podnebje in energijo, je bila »investicija preverjena v predhodnem postopku, ki se je na podlagi razpoložljivih podatkov zaključil z izdajo sklepa, da presoja vplivov na okolje ni potrebna«. Kar je nadvse nenavadno, saj gre vendarle za gradnjo na potresnem in poplavnem območju, je skeptičen dr. Tomaž Ogrin z Inštituta Jožefa Štefana. »Čudi me, zakaj so izbrali lokacijo na poplavnem območju, saj je še živ spomin na leto 2010, ko je podtalnica udarila od spodaj. Zaradi mehkega blata in močvirnatih površin je območje tudi potresno izpostavljeno.« Trenutno na tem območju izvajajo rušitvena dela in globoko temeljenje, za kar je bilo izvedeno javno naročilo. Izvajalec del za 4.551.267 evrov (brez DDV) je Dema plus, inženiring, d.o.o. Za drugo fazo gradbenih, obrtniških in inštalacijskih del izvajalca še nimajo. In kdo je pravzaprav za podjetjem Dema plus? Poslovnež Denis Pere, ki je eden glavnih Jankovičevih graditeljev vse od njegovih časov v Mercatorju.

Pilote zabijajo od jutra do večera, tudi za konec tedna in praznike.

SLOVENIJA

Od ustanovitve podjetja leta 2009 je Dema plus po podatkih Erarja za ljubljansko mestno občino opravila za več kot osem milijonov evrov poslov, od Javnega stanovanjskega sklada MOL pa je prejela slabe tri milijone; za vsa dela, pridobljena z javnimi naročili, pa že 22 milijonov. Glavnino posla ustvarijo z javnimi naročili. Podjetje je v letu 2021, kamor segajo zadnji podatki, ustvarilo 19 milijonov evrov prihodkov. Družba ima v lasti 39 nepremičnin.

Svoj pečat je podjetje pustilo na Ljubljanskem gradu, v Plečnikovem podhodu, Pionirskem domu, Švicariji in številnih drugih objektih v lasti občine. Alarm je zaradi tega podjetja v preteklosti večkrat zazvonil članom občinskega nadzornega odbora in opozicijskim mestnim svetnikom, ki so opozarjali na rekordne anekse in podražitve, ki jih je podjetju odobrila ljubljanska občina.

Tesno navezo z županom je pred leti sicer razkrila že komisija za preprečevanje korupcije, ko so pretresali sporna nakazila Jankovičevi družini. Po podatkih KPK je Dema plus pri opravljanju poslov za mestno občino leta 2011 uporabila podizvajalca, družbo Inelta. Slednja je družbi KLM Naložbe v večinski lasti župana Jankoviča posodila 3500 evrov, še isti dan pa so KLM Naložbe na Jankovičev osebni račun nakazale 2000 evrov. Morda je tudi zato razumljiv benigni odziv župana na stiske obupanih prebivalcev, ki se nanj obračajo po pomoč, pa jih odpravlja s kriticami, naj preprosto potrpijo.

Direktor Deme plus Denis Pere, ki je tudi ustanovitelj s. p. za druge inženirske dejavnosti in tehnično svetovanje, kot fizična oseba državi dolguje slab milijon evrov, dacarji pa zaradi varstva osebnih podatkov ne razkrivajo dejanske višine njegovega finančnega bremena. Je pa portal že leta 2019 objavil, da naj bi davčni dolg sku-

Denis Pere (levo) ostaja med večjimi davčnimi dolžniki, kar pa ga zakonsko ne omejuje pri pridobivanju poslov na javnih razpisih. Župan Zoran Janković mu je pri dodeljevanju občinskih poslov naklonjen.

paj z obrestmi zrasel na 1,1 milijona evrov. Davčni organi so Pereta in njegovo Demo plus leta 2011 preiskovali tudi zaradi sumljivih transakcij oziroma posojil med družbo in hotelom Cubo, v katerih je izpuhtelo 200.000 evrov in kjer je bil Pere uradni lastnik, potem ko je podjetje kupil od ciprskega holdinga Greeh Apollo Holdings, za katerim naj bi bil z Juretom Jankovičem. Dema plus je za Cubo izvajala glavni inženiring, od Jureta Jankoviča, ki je bil njegov četrtinski lastnik, pa je leta 2009 na svoj račun prejela 640.000 evrov, so poročali mediji.

Gradnja z botrstvom EU

Novi objekt Veterinarske fakultete Univerze v Ljubljani, ki ga bosta sestavljali dve med seboj povezani stavbi, bo stal poleg objektov fakultete ob Cesti v Mestni log. Namenjen bo za pedagoško dejavnost, inštitutom ter klinikam. Vrednost investicije je 68,23 milijona evrov. Pogodbena vrednost sofinanciranja je 60 milijonov, od tega 49 milijonov iz proračuna EU, preostali denar pa iz proračuna RS, osem milijonov bo dobila fakulteta s prodajo zemljišč.

Pere je bil tudi lastnik družbe Dema investicije, za katero je leta 2014 sprožil postopek poenostavljene prisilne poravnave. Družbo je pod drobnogled vzela tudi komisija za nadzor javnih financ, ki je zahtevala razjasnitev »ekscenčnih primerov postopka poenostavljene prisilne poravnave«, posebej pa so opozorili na primere družb iz kroga družine Janković, te so Electa Inženiring, Electa Naložbe in Electa Holding, pa tudi Dema plus, »ki tudi izdatno posluje z mestno občino Ljubljana.« Demi plus naj bi novela zakona omogočila odpis kar 2,1 milijona dolga. Upniki pa so bili po sklepu sodišča upravičeni le do deset odstotkov sredstev. Po zadnjih podatkih Gvina je v začetku februarja letos sodišče vpisalo zastavno pravico na družbi v korist države zaradi zavarovanja denarne terjatve v znesku 942.675,95 evrov. Dema investicije je tudi stoodstotna lastnica trgovske družbe Nevcom, katere zastopnik je Denis Pere.

Skupinska tožba za odškodnino

Davčni dolžnik Pere tako mirno posluje z javnimi institucijami in služi milijone za posle, sklenjene z občinami in javnimi zavodi. V primeru ljubljanske mestne občine tudi večkrat, kot so že poudarili mestni nadzorniki, na račun nizkih cen na javnih razpisih. Ker pa Pere državi dolguje kot fizična in ne pravna oseba, pri sklepanju po-

Gradbišče velikosti nekaj nogometnih igrišč je od prvih domov oddaljeno komaj 30 metrov.

Stanovalci Mokrske ulice, kjer so vplivi tresenja tal najmočnejši, so se povezali v civilno iniciativo.

Okoliški prebivalci na svojih hišah iz dneva v dan štejejo nove razpoke. Poškodbe lastnike spravljajo ob pamet, saj ne vedo, kaj se dogaja pod ometom, kako globoko segajo razpoke.

godb z javnimi naročniki po zakonodaji ni omejitvev pri pridobivanju poslov. Tako mu je uspelo tudi na razpisu za gradnjo veterinarske fakultete, kjer bo račun svojega podjetja oplemenitil z evropskimi milijoni. Medtem ko ga stiske okoliških stanovalcev ne zanimajo. A ne le tresljaje, stanovalci v okoliških hišah opažajo tudi številne razpoke po zidovih v notranjosti in na pročelju svojih objektov. Družini Staniša in Jarc dnevno odkrivata nove špranje na stikih, prav tako Glaša Oman, ki stanuje ob Cesti v Mestni log severno od gradbišča. Zaradi agresivne gradnje, pravi, je na koncu z močmi. »Jaz se lahko za nekaj ur vsaj umaknem v službo. Imam pa bolno hčerko, ki potrebuje počitek. Doma je življenje nevzdržno. Zaradi prahu težko dihamo, tovrstniki drviyo mimo oken, zaradi zabijanja se vse trese. Hrup že potrpimo, ampak tresenje ... Ne zdržim več. V okolici je veliko starejših, nekateri so bolni in priklenjeni na postelje. Kaj šele oni preživljajo?«

Prof. dr. Janko Logar s Katedre za geotehniko UL FGG je opozarjal na negativne vplive gradnje še pred začetkom del.

Najbolj izpostavljeni sosedje se poleg zdravja bojijo tudi za svojo lastnino. »Hišo smo v celoti obnovili, kaj se dogaja pod fasado, ne vemo, so pa zunaj in notri razpoke, vsak dan odkrijemo nove,« se tudi Katja Staniša boji rušilnega potresa, ki je v preteklosti že prizadel Ljubljano. Merilce tresljajev, ki merijo poškodbe na hišah, so po nje-

nih besedah namestili šele na njeno izrecno zahtevo. Meritev, zatrdi, ne opravlja nihče, ali pa jih z njimi ne poznajo. Komunikacija z izvajalcem je slaba. Izvajalec Dema plus tudi na naša vprašanja glede izbire tehnike temeljenja, opravljanja meritev vibracij in hrupa ter seznanjanja prebivalcev z vrednostmi meritev ni želel odgovoriti. Iz podjetja so nas usmerili na naslov investitorja Univerzo v Ljubljani.

»Hrup so pri nas merili na podstrehi, kjer nihče ne živi, ko pa smo jih hoteli še sami naročiti in plačati, pa smo pri podjetjih nleteli na distanco,« razkrije Katja. S sosedmi razmišljajo o skupinski tožbi: »Človeška življenja niso vredna nič? Zdravje otrok in moje zdravje je ogroženo. Kaj se dela naši lastnini?« se brez odgovorov sprašuje Omanova. Na Univerzo v Ljubljani že prihajajo prvi odškodninski zahtevki prizadetih prebivalcev. Zadevo, je pojasnil Peter Jenko iz kabineta rektorja, bodo »odstopili v obravnavo zavarovalnici, ki bo predvidoma ocenila škodo. Če bo ugotovljeno, da so posledice nastale izključno zaradi izvajanja gradbenih del, bomo pristopili k reševanju zadeve.«

Naj poškodbe na nepremičninah dokumentirajo, je prebivalcem svetoval tudi župan Jankovič, saj so vsa gradbišča zavarovana. Inšpektorat mestne uprave pa je eno prijavo že odstopil Inšpektoratu RS za okolje in prostor OE Ljubljana. Ta jo bo obravnaval skladno z zakonodajo, zakonskimi pristojnostmi inšpektorjev ter kriteriji in prioriteta dela gradbene inšpekcije. »Po podatkih, ki jih imam, so trenutne vibracije v mejah zakonsko določenih in je vpliv na okolico majhen. Škode ne morejo povzročiti,« nam je pojasnil profesor gradbeništva dr. Logar, kar pa, poudarja, ne odtehta slabih občutkov in prizadetosti prebivalcev Murgel, na katere je tudi sam opozarjal pred posegom. ■

